2,000 COPIES:

Filipina Esperantisto

Organ of the Philippines
Esperanto Association

Published by the Executive Committee of the Philippines Esperanto Association at McCullough Building, Manila.

Entered at Post Office at Manila as Second Class.

Vol. I, No. 11 JUNE, 1908 20 centavos

Filipina Esperantisto
ĈIUMONATA PROPAGANDILO
REDAKTORO: W. H. CASE
Adreso: P. O. Box 326, Manila, Filipina Insularo.

Annual Subscription ..... ₱ 2.00
Unu peso (₱1.00) egalvaloras 1026 spesojn

JARA ABONO—EKSTERLANDE: Ni akceptas deksep internaciajn respond-kuponojn.

NOTES AND COMMENT

Esperanto is slowly and steadily gaining adherents in these islands and we are pleased to notice that the large percentage of those joining the Association now are intent on acquiring the language. We do not disguise the fact that in the early months of our organization our membership embraced many who while being well disposed towards our aims and anxious to forward them still hesitated to become what might be termed serious students of the language. Now however it is different.

One important factor to the progress of the movement here to be recorded this month is that The Manila Athletic Club, of Tondo, consisting of over one hundred members have decided by vote at open meeting to adopt Esperanto as the official language of the Club. Arrangements will be made in the matter of classes for their members and they hope soon to have all their records and minutes in the language. This Club consists principally of Filipinos who have been educated in Europe or have traveled and acquired two or more languages. The president is Mr. A. Zialcita and acting secretary Mr. Benito Urrutia, who have been largely instrumental in getting the Club to adopt the resolution referred to. We hope to give further particulars of this society in our next issue, together with list of their membership who will probably individually join this association thus adding over a hundred members.

Every one here knows that Esperanto can be easily picked up for all purposes of correspondence and that there is no difficulty about pronunciation, but the public does not get the same opportunity to express itself upon it as a spoken language through the reticence of esperantists here to use it in verbal intercourse. For instance Dr. Yemans before he left here had never had any occasion to use it, but he explains, his nervousness on this point quite disappeared when brought into actual contact and he even found that to lecture in the language came quite easy to him. This had been the expressions of others in similar experiences and therefore comes as a pleasant confirmation.

During the month a visit was paid by some members of the Association to the Cavite Society and as the guests of Mr. Bellinger spent a very enjoyable day.

Father Antonio Serra who has been teaching Esperanto to this group spoke with great enthusiasm on the benefits to be derived from an auxiliary language that would draw nations to a better individual understanding between each other.

The Reverend Father declared that he will preach a sermon in Esperanto on a Sunday morning on a date to be chosen later when it will be convenient for a fair number of Manila esperantists to go over on the ferry. This will be the first sermon in Esperanto in the Philippines.

We have received very satisfactory news from Dr. Yemans, sent from different points of his journey. He has had his time very much taken up and writes only a summary of his tour. It is very gratifying for us to hear that he intends to return to these islands and carry on the propaganda movement he did so much to initiate here.

Annual Meeting: July 20, 5:30 at Hotel de France

Digitized by Google

The Annual General Meeting will be held on July 20th at 5:30 p. m. at the Hotel de France.

o

The five appointed delegates to the Universala Esperanto-Asocio (Geneva) from the Philippines are Mr. Banks, Mr. Smith, Capt. Langhorne, Major Noble and Dr. Yemans.

o

Any Member who has not received the journal regularly is requested to send a post card to Box 326 stating his number and postal address clearly. Do not fail to notify us when you change your address.

o

Besides the new gazettes mentioned on the next page we are pleased to notice another Esperanto periodical from the States, *The Esperanto News*, fortnightly; also the first edition of a Rumanian-Esperanto monthly *Rumena Gazeto Esperantista.*

o

The banner that appears on our front cover page is the adopted standard of the "Esperantistaro." It should not exactly be classed as a symbol of an international language but more in the light of an emblem of the inner idea of the Esperanto movement as defined in "La Himno Espero."

o

After leaving Gibraltar, Dr. Yemans visited Grenada, Sevilla, Cordova, Madrid, Toledo, Barcelona, Marseilles and Geneva.

At Madrid he was entertained and shown around by Capt. José Perogondo, captain of Artillery, Spanish Army, and Instructor in Esperanto to the Military Officers in Madrid.

At Toledo he was met by Señor Ventura Reyes Prospero, head of the Instituto General y Técnico, president of the local group, who conducted him round "old Toledo" "and what interesting things he showed us," writes the doctor, "things which are known to but few—for instance an old palace, now used as a carriage making shop, which dated from the time of the Arabs, and which needs but some restoration to make it one of the show places of Toledo."

At Barcelona he met Major Ribot of the Spanish Army (Artillery), an enthusiastic Esperantist. He mentions that "Actualidades," a local newspaper, is giving courses in Esperanto, giving Esperanto Dictionary as a premium.

Writing from Geneva in the first week in May, Dr. Yemans speaks of the hospitality accorded to him especially by Dr. de Saussure, the well known scientist, editor of *Internacia Scienca Revuo*, who is one of the most prominent men in Geneva.

"On Tuesday evening I was the guest at a meeting of the Geneva group, and last evening I attended a meeting of the Esperanto-Societo 'Stelo,' where courses in object lessons (Delmas) and syntax are being given. I shall write all about these in a day or two. Tomorrow I am to go to Lausanne, as the guest of the Esperanto Society there, with Dr. de Saussure. I shall try to cover everything in the letter."

He expected to be in Paris about the 1st June, London on the 8th, and, sailing across Atlantic about a week later, he will presumably be now in the States.

o

An invitation has been issued to the Escolta merchants and their assistants by Messrs. M. Pellicer and I. Arnalot to a course of lessons in Esperanto to be held at the Hotel de France every Monday, Wednesday and Friday at 7.15 p.m. This series of lessons is free to members of the P.E.A., and those who are not members are reminded that the small sum of two pesos a year is inclusive fee.

o

Oxford Local Examinations

The British Esperantist has been informed by the Secretary of the Local Examination Offices, that the Delegates have recently resolved to add Esperanto to the list of subjects for the Oxford Senior Local Examination. The first examination will be held in 1909.

o

Ni ricevis sciigon, diris la *Rumena Gazeto Esperantista*, ke la Ministro de la publika lernado per la ordono je No. 20096 de la 3-a de Aprilo bonvolis permesi al la Unua Rumena Societo Esperantista fari ĉiusemajnan kurson de Esperanto en la Stata gimnazio de l' urbo Galatzo.

o

S. R. M. Elizabeto de Rumenujo nia poeta reĝino kaj nia reĝina poeto tiom fama en la monda literaturo kiel "Karmen Silva" estas amikino kaj akcelulino da artoj, sciencoj kaj de bonfarajoj. Ankaŭ Esperanto trovis ĉin kiel amikan favorantinon kaj en de ŝi patronata blindulejo "Luma Hejmo" oni komprenas la internacian lingvon.

Pri nia gazeto ŝia reĝa moŝto montris multan intereson kaj esprimiginte al ni sian dankegon pro gazetsendon ŝi certigis al ni la belsonecon de Esperanto, remarkitan de ŝi je la parolajoj de siaj blinduloj.—*Rumena Gazeto Esperantisto.*

Digitized by Google

Further Additions to the Ranks of Esperanto Journalism

AN OFFICIAL ESPERANTO GAZETTE

Laŭ deziro jam de longe esprimita, de D-ro Zamenhof kaj de la Prezidanto de la Lingva Komitato, S-ro Boirac, la Centra Oficejo faris la necesajn aranĝojn, por ebligi la eldonadon de *Oficiala Gazeto Esperantista* kiu publikigos la aktojn de la oficialaj institucioj de Esperanto, aldonante al ili ĉiujn eblajn sciigojn utilajn por la propagando.

La rubrikoj ĝis nun, antaŭvidataj por tiu organo estas la jenaj: *I—Oficiala Parto*: Komunikoj de D-ro Zamenhof, Lingva Komitato, Konstanta Komitato de la Kongresoj; *II—Neoficiala Parto*: Centra Oficejo, Societoj kaj Grupoj, Konsuloj kaj Esperanto-Oficoj, Registaroj kaj publikaj institucioj, diversaj sciigoj, gazetoj kaj bibliografio.

Pri ĉiuj tiuj temoj, oni publikigos sciigojn kiel, eble plej ĝustajn simplajn faktojn, sen komentarioj aŭ diskutoj.

La gazeto aperos ĉiumonate escepte en Septembro, komencante de Junio proksima.

Prezo de l'abono por unu jaro, du spesmiloj. Redakto kaj administro, 51, rue de Clichy, Paris.

Oni estas petata sin turni al tiu adreso por aboni kaj pri ĉiuj empresotaj sciigoj.

AN ORGAN FOR THE Y. M. C. A.

Mülheimo, la 14an Majo, 1908.

Estimata sinjoro redaktoro:

Per tio mi anoncas, ke ĵus aperis gazeto:

"ESPERANTO EN LA SERVO DE LA DIA REGNO." *

MONATAJ RAPORTOJ PRI LA DISVASTIĜO DE ESPERANTO INTER "KRISTANAJ UNUIGOJ DE JUNAJ VIROJ." (K.U.J.V.)

Tial mi permesas al mi, sindoneme peti vin, iamaniere *reporti* unufoje en via ĵurnalo mian novan entreprenon.

Inter la Kristanaro ekzistas du grandaj mondligoj, la unu por junuloj, la alia por gejunuloj. La mondligo de la "Kristanaj unuigoj de junaj viroj" estas jam pli al 50 jara kaj enhavas nun ĉirkaŭ 7,600 unuigojn kaj 761,000 membrojn. Ĝi estas disvastigita sur la tuta mondo kaj tial mi penadas, enkonduki Esperanton en tiun ĉi mondligon. Forta agado laŭ mia opinio estas nun tre grava, ĉar la cititа mondligo aranĝos je la Augusto 1909 en Barmen (Germanujo) mondkongreson kaj ĉar ĝi ne ankoraŭ sufiĉe konas nian karan lingvon. Mi esperas goje, ke la priparolo de mia gazeto en via ĵurnalo bone servas al la diskonatigo de nia kara lingvo inter la cititaj unuigoj.

Eble mi presigos en vian ĵurnalon anoncetojn pri mia gazeto kaj pro tio mi petas vin, afable sendi al mi *specimenon* de via jurnalo, se eble baldau.

Mi dankas antaŭe por viaj afablaj penoj kaj salutas vin kun altestimo,

PAUL HÜBNER.

*Aperas nur Esperante. Jarabone: 0.50 Sm. Eldonanto: P. Hubner, Friedrich-Wilhelm str. 66, *Mülheim ub. Rhein (Germanujo.)*

ORGAN OF CHRISTIAN ENDEAVOR EUROPEAN NOW BI-LINGUAL ENGLISH AND ESPERANTO

The following extract from the first issue of the new series of the above is self explanatory:

"A NEW STEP TOWARDS UNITY"

"Our readers will be somewhat astonished at the new garment of *European Christian Endeavour*. They are entitled to a word of explanation."

The Council of the European Union after having heard the retiring secretary's report, has decided that our paper should appear henceforth monthly instead of quarterly—a boon which all endeavourers will appreciate—and in Esperanto together with English. This issue is the realisation of that decision. We earnestly hope that the paper will thus be enabled to come in touch with all Europe, better than it could before. Christian Endeavour has consequently the first religious paper published in Esperanto and has entered I think, the right way towards more unity and intelligible fellowship."

"NOVA PASO AL LA UNUECO"

"Niaj ligantoj estos iom surprizitaj per la nova vestajo de la 'Eŭropa Kristana Celadio.' Ili havas rajton por unu vorto de klarigo."

"La Konsilantaro de la Eŭropa Unuiĝo, aŭdinte la raporton de la-eksiĝanta Sekretario, esta decidinta, ke nia organo devus aperi de nun ĉiumonate anstataŭ kvaronjare—pliboniĝo, kiun ĉiuj celadistoj sendube pli ŝatos—kaj samtempe: Esperante kaj Angle. Tiu ĉi numero estas la realigode tiu decido. Ni serioze esperas, kenia eldono tielmaniere povos ligiĝi kun tuta Eŭropo pli bone, ol ĝi povis antaŭe. La Kristiana Celadisto posedas sekve la unuan religian eldonon, publikatan en Esperanto kaj entreprenis, laŭ mia opinio, la ĝustan vojon al plia unueco kaj amika interkompreno."

Digitized by Google

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

Post diversa klopodoj, la *Universala Esperanto-Asocio* estas nun oficiale fondita. La provizora regularo jus estis akceptita de la delegitoj kaj la komitato rajtigita. La celo de tiu nova, por nia movado tre grava organismo, estas la plifaciligo de la ĉiuspecaj rilatoj inter diverslingvanoj kaj la kreo de fortika ligilo de solidareco inter ĝiaj anoj. Por tio ĝi organizas per Esperanto diversajn praktikajn servojn, tuj uzebla de la personoj, kiuj vojaĝas, korespondas, komercas, rilatas kun alilingvanoj pri ĉiaj fakoj. Ĝi klopodas por starigi en kiel eble plej multe da lokoj konsulojn, Esperanto-oficejojn, kiuj helpos al la vojaĝantaj samideanojn, ĝi organizas vojaĝojn, ekskursojn, esperantistajn libertempajn koloniojn, hotelojn, unuvorte klopodas per ĉiuj rimedoj por enkonduko de Esperanto en la praktikan vivon kaj por la internacia uzado de nia lingvo.

La organizo de la U. E. A. estas starigata sur la jena plano: En ĉiu loko, kie tio estas ebla, estas *Delegito*, elektata nun de la grupoj aliĝintaj, poste nun de la U. E. A. anoj. La Delegito reprezentas la komitaton, zorgas pri la interna administrado de la Asocio en sia regiono, klopodas por starigi en sia loko la servojn ĉie organizatajn de la U. E. A. Li mem elektos sian anstataŭanton, siajn helpantojn, kiuj laboros por la funkciado de la diversaj fakoj, ĉio laŭ sia specialeco, kaj *subdelegitojn*, kiuj en ĉiuj ne grandaj lokoj de lia regiono reprezentos la delegiton kaj lin helpos por la plenumo de lia tasko. La Komitato, elektita de la delegitoj, estas dividita laŭ diversaj fakoj, por kies zorgado estas komisiitaj unu komitatano kaj helpkomitatanoj, nome: Fako 1a. *Administrado*; fako 2a. *Konsuloj & Esperanto-Oficejoj;* fako 3a. *Turismo.*

Estas anoj de la U. E. A. ĉiuj anoj de la organizajoj, kiuj elektis aŭ elektos delegitojn. La anoj havas la rajton senpage uzi la servojn organizatajn de la U. E. A. Plie, ĉiuj anoj, kiuj pagas la malkaran kotizajon difinita la regularo (24 Sd) ricevos membrokarton, kiu donos al ili la rajton plendise ili ne ricevis la servojn, kiujn ili rajtas.

Jam ekzistas Delegitoj en 97 lokoj diversregionaj. Post la fondo de la U.E.A. estas nedubeble, ke multaj grupoj, societoj, k. c., kompreninte la praktikan utilon de tiu organizajo por nia afero, deziros partopreni en ĝi kaj elekti delegiton. Cirkulero pri tio estas nun dissendita al ĉiuj ekzistantaj organizajoj, kiuj estas petataj respondi ĝin kiel eble plej baldaŭ. La grupestoj, kiuj ial ajn ĝin ne ricevis, bonvolu skribi al Esperantio, Genève Svis. (8, Rue Bovy-Lysberg.

La Komitato de la U. E. A. konsistas el: S-roj H. Bolingbroke Mudie, prezidanto; H. Hodler, viceprezidanto; A. Carles, Th. Rousseau, R. Mesny, S. Meyer, P. Blaise, J. Schmid, D-ro Whitaker, anoj.

* *The five appointed Delegates from P.E.A. are Mr. Charles S. Banks, Capt. Langhorne, Major Noble, Mr. W. D. Smith and Dr. H. W. Yemans.*

"PRI MIA VOJAĜO ĜIS PARIZO"

POR

D-ro H. W. YEMANS

Tuj alveninte Singapore mi elserĉis Sinjorojn Makepeace kaj St. Clair, kiuj min ricevis plej afable kaj invitis min tagmanĝi kun ili ĉe la Angla Klubo. Ni faris, kune, veturilan promenadeton poste, por vidi la belan urbon, la botanikĝardenon kaj la ĉirkaŭajojn. Bedaŭrinde, mi ne vidis la aliajn Esperantistojn, pro manko da tempo, ĉar la vaporŝipo ne restis pli ol kelkaj horoj tie; tamen, mi ricevis afablan leteron de la sekretario, plena da entuziasmo kaj bondeziroj.

En Colombo mi ne vidis neniun Esperantiston krom la Konsulo Usona de Colombo, mi faris ekskurson al Kandy, kie estas la dento de Buddah, konservita en relikvatemplo, al kiu venis multaj pilgrimantojn Budajn. Dum unu semajno en

Digitized by Google

la monato Aprilo, ĉiujare, okazas granda religia procesio tie, ĉe kiu la popoloamaso estas grandega; en ĉi tiu proceso estas multaj elefantoj, belegaj ornamitaj, ka, oni portas triumfe la denton tra la urboj por instigi la religian fervoron de la ĉeestantoj.

De Kandy mi iris viziti Anaradkapura, la tiel nomita perdiĝita urbo, kie estas la restaĵoj de civilizacio jam plej antaŭprogresita kiam naskis Jesu-Kristo. La urbo tiam devis esti grandega, ĉar la historio, tranĉita sur ŝtonoj, diras ke estis 96,000 postroj. Do, kia grandega urbego ekzistis tiam oni povas kalkuli laŭ tia grandega nombro da pastroj—pensu, 96,000 da pastroj sole! La restaĵoj konsistas el ŝtontraboj, belegaj eltranĉitaj el granito, kaj "dagobas," kupolformaj konstruaĵoj el brikoj, multaj el ili de diametro de 75 metroj, kaj alteco de pli ol cent metroj. kaj tiuj konstruaĵoj estas solidaj—t. e., ne havas ĉambrojn interne. Ili ĉiuj entenas ian religian relikvon de la profeto Buddah—ekzemple: unu entenas (tiel oni diras kaj kredas) haron kiu kreskis inter lia brovoj. Oni kalkulas ke estis necesaj 10,000 homoj, kiuj laboris 20 jaroj, por konstrui nur unu el tiaj "dagobas"—kaj estas tie pli ol dek du. Pensu, kiom da laboro kaj pacienco—kaj kredo! kiel multnombroj devis esti la popoloamasa tiam. Oni parolos pri 10,000,000 loĝantoj en tiu urbego.

En Aden mi ne povis trovi eĉ unu Esperantiston—sed kia loko. Oni vidas tie, tere, preskaŭ nenion krom ŝtonegoj, elstariĝaj, krutegaj ŝtonegoj. Preskaŭ nenia kreskaĵo estas videbla nenia mirindaĵo ke ne estas Esperantoj kie oni ne vidas nenian verdaĵon. Kaj varemega! plej varmega ne donas la propran ideon de tiu dezerta loko. Ni lasu ĝin, bedaŭrantoj ilin kiuj estas devigataj restadi tie.

La jarlibro (1907) ne entenas la nomon de iu Esperantisto, nek grupo, nek societo en Cairo, kaj mi ne havis la tempon por serĉi. Mi ne posedas la povon priskribi la mirindaĵojn kaj vidindaĵojn de Cairo kaj ĝiaj ĉirkaŭaĵoj. Oni vidu la geografialibrojn kaj enciklopediojn.

En Malta (Malta estas insulo) mi tuj elserĉis D-ro Busutill, la Esperanto-Konsulo en Misida. Li min koniĝis kun D-ro Biasini. Ni aranĝis, D-ro Biasini kaj mi, fari ekskurson la sekvontan tagon. La ekskurso estis tre agrabla, kaj la afabla D-ro montris al mi multajn vidindaĵojn—kaj Malta estas plena de tiuj. La Muroj de Manila estas infanetoj flanke al tiuj de Valetta. En Citta Vecchia mi vidis la plej ĉarman kaj belegan preĝejon, kiun mi iam vidis. De Malto kaj aliaj urboj mi jam sendis poŝkartojn ilustritajn, kiuj montras ĉiujn ĉi tiujn vidindaĵojn, kaj mi reservos la priskribon, por ne lacigi troe la legantojn de ĉi tiu artikolo.

Tagmeze, ni kunvenis—D-ro Busutill, D-ro Biasini, S-ro Colombo, la verkanto kaj aliaj, kaj pasigis tre agrablan horon ĉirkaŭ bonedresita tablo, babilintaj pri Esperanto. Multnombraj estas la bondezirojn kiujn ili sendis al siaj samideanoj en la Filipina Insularo. Laŭpete, mi skribis artikolon por la tiea jurnalo, kaj, laŭ leteroj ricevitaj de la D-ro Busutill kaj aliaj mi kredas ke ĝi havis bonan efekton.

Se iu el niaj anoj vojaĝos tien, mi estas certa ke ili renkontas plej afablan akcepton kaj bonvenon.

Alveninta Gibraltar'on, mi vizitis S-ron Edwards, la ĝentilan sekretarion de la tiea grupo. Li kondukis min tra tiu plej interesa fortikaĵo-urbo kaj faris mian restadon tie plej agrabla.

Mi pasigis ses tagojn en Gibraltar'o, kaj ĝuis ĉiun momenton, dank' al S-ro Edwards kaj aliaj samideanoj. La vesperon antaŭ mia foriro, la grupo kunvenis por akcepti min, kaj estis vera plezuro aŭdi la koregajn vortojn de bonveno kaj la entuziasmon de ĉiu la ĉeestantoj.

Oni parolis multe kaj fervore. Unu el la parolintaj parolis tiel elokvente esperante kiel mi iam aŭdis angle aŭ alia lingvo. Lia klereco kaj bonelekto de vortoj estis mirinda. Neniam me ricevis tian ideon de l'povo kaj belsono de nia kara lingvo. Li citis poezion, li flugis al ĉielo, li entuziasmigis sian aŭdantaron—unvorte, li parolis kiel vera oratoro, kaj tiel facile, kiel kortuŝante pri la estonto, tiam, kiam ĉiuj popoloj de l'mondo estos fratoj. Liaj vortoj eĉ nun sonoradas en miaj oreloj.

Sed, mi jam tio prolongigis ĉe tiun leteron, kaj mi lasos la priskribon de la resto de mia plej interesa vojaĝo por la sekvonta letero, kiu sekvos baldaŭ, kaj kiu priskribos mian vojaĝon de Gibraltar'o ĝis Parizo.

Tamen, mi deziras esprimi miajn dankojn al ĉiuj kiuj min akceptis tiel afable, kaj mi kuraĝas diri ke se unu el ili, aŭ aliaj samideano vojaĝos al la Filipina Insularo, ili povos esti certaj, ke tie ili trafos tiel afablan akcepton kiel mi ricevis dum mia vojaĝo.

Antaŭen Esperanto, kaj havu fidon pri la estonteco; nia ideo venkos. Bondezirojn al ĉiuj.

H. W. YRMANS.

Parizo, 28 v-'08.

Digitized by Google

GIBRALTAR

SOCIEDAD ESPERANTISTA DE GIBRALTAR

El Jueves por la noche los miembros de esta Sociedad tuvieron el gusto de saludar en junta celebrada en el Salón de la Bolsa al Doctor H. W. Yemans, Médico Agregado al Ejército Norte Americano.

El Doctor Yemans fué uno de los fundadores de la Asociación Esperantista en las Islas Filipinas y en el curso de unas breves observaciones dijo que el movimiento Esperantista empezó en Manila en Junio último formado por un grupo compuesto de 7 ú 8 socios. El número de estos, dijo, ha aumentado considerablemente y hoy cuenta la Asociación con más de 500 socios, y es de esperar que para antes de fin de año el número habrá aumentado á más de mil. Dijo también que se publica todos los meses una Gaceta en Esperanto y que más de mil copias son distribuidas gratuitamente por las Islas con el único fin de propagar el idioma.

El Doctor Yemans finalizó su interesante discurso diciendo que experimentaba un gran placer al celebrar esta *conversazione* con los miembros de la Sociedad Esperantista de Gibraltar.

También hicieron uso de la palabra, en Esperanto, los Sres. Dunstan, Edwards, Wahnon y Rycroft.

El Sr. Dunstan trató sobre la *interna ideo de'l Esperantismo* cuyo objeto es el de unir en fraternal amistad á todas las gentes del universo.

El Sr. Edwards, Secretario Honorario, manifestó que á la presente habian mas de 864 grupos y Sociedades establecidas en todo el mundo y de paso añadió que entre los personajes más importantes se encontraba Su Alteza Real el Duque de Connaught, Lord Roberts, el General Baden-Powell, y el Ministro Japonés de Negocios Extranjeros. Dijo que el Rey de los Belgas había dado órdenes para que el Esperento fuese enseñado en el Ejército Belga y que el Presidente Roosevelt había recibido en audiencia á Mons. Edmond Privat, delegado oficial de la Asociación Esperantista Francesa.

El Vice-Presidente Sr. Hasluck, que presidia la Junta, propuso en voto de gracias al Dr. Yemans por haberles dado á conocer los progresos del Esperanto en el Extremo Oriente, cuya proposición fué acojida con aplausos y llevada á cabo por unanimidad, con lo cual dióse por terminada tan agradable reunión. *El Calpense, Gibraltar*, 11-v-08.

LA BANDERA ESPERANTISTA

Por primera vez en esta ciudad tuvo ocasión ayer por la mañana el público calpense de ver *La Verdan Standardon*, símbolo del movimiento esperantista, la cual llamó la atención general.

Es la bandera esperantista de color verde, con un cuadro blanco en el ángulo superior del lado izquierdo, dentro del cual aparece una estrella verde de cinco puntas.

Era el portador de la referida enseña nada menos que el ilustre Doctor Pollen, Presidente de la Asociación Esperantista Británica, que venía de la India en el paquete inglés *Moldavia*, de la compañía "P. & O.," en viaje para Inglaterra.

Es el Doctor Pollen uno de los esperantistas más notables del mundo, que formó con el Doctor Cunningham y Mr. Bolingbroke el trio organizador del Tercer Congreso Esperantista que tan brillante y felizmente se efectuó en Cambridge en Agosto del año último.

Según manifestó en el corto tiempo que aquí estuvo venía muy satisfecho de la India, donde el esperanto está recibiendo muy grande apoyo por parte de las clases intelectuales indígenas, quienes han reconocido *la internan ideon* de una hermandad universal comprendida en el movimiento esperantista.

El Doctor Pollen no tuvo tiempo de darse á conocer más que á unos cuantos esperantistas de esta ciudad, pero suplicó á Dn. Carlos J. Edwards, Secretario Honorario de la Asociación Esperantista de Gibraltar, que enviase á todos los esperantistas calpenses su más afectuoso saludo, y añadió que todos aquellos que están persuadidos de que el esperanto ha hecho su aparición en el mundo para eternizarse, debían tratar de convencer á otros y de ese modo se adelantaría mucho y pronto en el camino de su reconocimiento oficial por los Gobiernos de las diferentes naciones, como lengua auxiliar internacional.

Las cariñosas palabras del despedida pronunciadas en esperanto por el Doctor Pollen, al embarcar, fueron:

"*Fidon, kaj antauen partianoj de la plej benliveranta movado por la homaro.*"

(Fé, y adelante, compañeros del movimiento más grandioso para el beneficio de la Humanidad.)—*El Calpense*, 6-vi-08.

MONUMENTO DE MAGALLANES, CEBU, F. I.

MALABON, RIZAL

Nuestro entusiástico amigo el Sr. Edgar A. McClellan dió una conferencia sobre el Esperanto la noche del 19 del corriente ante un numeroso público en la velada que se celebró en el bien conocido centro de enseñanza Mabini de Malabon y el avido interés que mostraban los concurrentes es una prueba más que la gente intelectual de las provincias también saben apreciar las grandísimas ventajas que le ha de traer el conocimiento del idioma internacional.

Digitized by Google

ESPERANTO CONVENTION

To be held July 20-24, 1908

at CHAUTAUQUA, NEW YORK

Chautauqua Institution, Chautauqua, New York, extends an invitation to all Esperantists to take part in an Esperanto Convention which will take place at Chautauqua July 20-24, 1908.

Less than a year and a half ago the study of the world auxiliary language, Esperanto, was confined mainly to individuals, but with the publication of the Esperanto journals and the formation of a national association, great progress has been made toward union and advancement. In the belief that the time is now opportune for a convention in order that Esperanto acquaintances may become formed, union of propagandist effort directed, and information suitably presented to the public, it is deemed advisable to accept the invitation of Chautauqua Institution to hold such convention upon their grounds and at such time as indicated, in order that the work may be accomplished and the importance of the move demonstrated to the ten thousand people then assembled at Chautauqua from every part of America.

Instruction will be an important feature of the convention both to the student who desires a knowledge of the language and to the older Esperantist who has been uninstructed in methods of teaching. Systems of instruction will be presented by those who have been most successful in advancing the knowledge of Esperanto, and to this end the Executive Committee has extended invitation to the best instructors in every part of America, and to the President of the International Esperanto Institute, Mr. Edmond Privat of Geneva, Switzerland.

The plan of the propagandist convention is as follows:

Monday, July 20.

Morning, Opening Meeting.

Afternoon, Raising the Esperanto flag with ceremonies.

Evening. Concert.

Tuesday, July 21.

Morning, Instruction.

Afternoon, Address by Dr. D. O. S. Lowell.

Evening, Reading.

Chautauqua Instituto sendas al ĉiuj Esperantistoj tutkoran inviton, ke ili partoprenu en Esperantista Kunveno, kiu okazos en Chautauqua, New York, la 20-24'ajn de Julio, 1908.

Antaŭ malpli, ol unu jaro kaj duono la internacian helpan lingvon Esperanto lernadis preskaŭ sole individuoj; sed per eldonado de Esperantaj gazetoj kaj per formado de nacia asocio, granda progreso fariĝis al unuiĝo kaj antaŭenigo. Kredante, ke oportuna estas la nuna tempo por kunveno ĉe kiu la Esperantistoj interkoniĝos, unuigos siajn propagandajn klopodojn kaj konigos sian movadon al la publiko, estas tre konsilinde akcepti la inviton de Chautauqua Instituto je la tempo kaj loko montritaj. Tiam bona laboro estos farata kaj la graveco de l'movado estos montrata al la dek mil personoj samtempe kunvenantaj ĉe Chautauqua el ĉiuj partoj de la lando.

Instruado estos tre grava fako ĉe la kunveno, tiel bone por la lernanto, kiu deziras plistudi la lingvon kaj la jam sperta Esperantisto, kiu deziras ekkoni instruadajn metodojn. Por tio la Organiza Komitato invitis la plej bonajn instruantojn de Esperanto el ĉiuj partoj de la lando kaj la prezidanton de l'Internacia Esperanta Instituto, S ron Edmond Privat, el Geneva, Svisujo.

La plano de la propaganda kongreso estas jena:

Lundon, la 20an de Julio.

Matene. Ekkunveno.

Posttagmeze. La altigo de la flago kune kun ceremonioj.

Vespere. Koncerto.

Mardon, la 21an de Julio.

Matene. Instruado.

Posttagmeze. Parolado de D-ro D. O. S. Lowell.

Vespere. Legado.

Digitized by Google

Wednesday, July 22.
Morning, Instruction.
Afternoon, Short addresses.
Evening, Recital.

Thursday, July 23.
Morning, Instruction.
Afternoon, Teacher's meeting and discussion.
Evening, Illustrated Lecture.

Friday, July 24.
Morning, Instruction.
Afternoon, Social Entertainment.
Evening, Banquet.

Registration fee for each person, twenty-five cents. Please send at once to Dr. Walter H. Fox, 92 State Street, Chicago, Ill., name and address plainly written with enclosed fee in order that plans may be arranged for the increased attendance at Chautauqua grounds. Receipt will be promptly mailed.

Executive Committee:
Dr. Walter H. Fox, Pres. Ills. Esp. Assn.
Mr. Edwin C. Reed, Secy. Ills. Esp. Assn.
Prof. Bénédict Papot, Ills. Esp. Assn.

Merkredon, la 22an de Julio.
Matene. Instruado.
Posttagmeze. Mallongaj Paroladoj.
Vespere. Deklamado.

Jaŭdon, la 23an de Julio.
Matene. Instruado.
Posttameze. Kunveno de instruitoj kaj diskutado.
Vespere. Parolado ilustrita

Vendredon, la 24an de Julio.
Vespere. Festeno.
Posttagmeze. Sociala amuzado.
Vespere. Festeno.

REGISTRA KOTIZO po dudek kvin sendoj persone.

Bonvolu sendi tuj at D ro Walter H. Fox, 92 State Street, Chicago, Illinois, nomojn kaj adresojn klare skribitajn kune kun kotizajo. Kvitancoj estos tuj poŝtitaj.

KOMITATO REGANTARA:
D-ro Walter H. Fox, Prezidanto Illinoja Asocio Esperantista.
S-ro Edwin C. Reed, Sekretario Illinoja Asocio Esperantista.
P-rof Bénédict Papot, Illinoja Asocio Esperantista.

MUNTING KASAYSAYAN

Mula ng̃ ang kapisanang Filipina Esperantista ay matatág dito sa Kapuluan ay maraming tawo ang nag-aaral ng̃ Esperanto, palibhasa'y isang wikang hayág magaang pag-aralan at lubhang kailang̃ang matuto ang lahat ng̃ tawo.

Samandali nating pakingan ang salitaan ng̃ dalawang mag amá, salitaang ukol sa Esperanto.

Anak ko—ang sabi ni tandang Pedro kay Dondoy—¿ano ba't ikao ay walang gawa kundi sumulat?

Amá—ang sagot ni Dondoy—ako po'y nagsasanay ng̃ pagsulat sa wikang Esperanto.

—¿Anó? Esperanto? May wika bang Esperanto?

—Wala po tatay, Esperanto po ang sinabi ko.

—Eh, ¿anong wika iyan? Huag mo bang sayang̃in ang panahon mo—ang sagot na marahan ng̃ matandâ.

—Hindi po tatay, ang paklí ng̃ anák—noong arao po na ako'y hindi nag-aaral ng̃ Inglés palagi ninyong sinasabi na ako'y mag-aral pagkat ang tawong marunong ng̃ sari-saring wika ay katimbang ng̃ marami.

Oo—ang pabigláng sabad ng̃ amá—Kung ikao ay marunong ng̃ Inglés katimbang mo ang dalawang tawo pagkat maaaring makipagusap ka sa kababayan natin at sa Americano ay gayon din. Kung marunong ka ng̃ Francés ay lalong maigi, matutulad ka na sa tatlo, ano pa't kung may isang daang wika at matutuhan mong lahat ay lalo pang magaling pagkat isang daang katao ang iyong makakatimbang.

¿Hindi mo ba nakikilala yaong si Ginoong X? ng̃ siya'y naglalayag patung̃o sa Paris, may pitong taga iba-ibang bayan siyang nakasalo sa pagkain. Ang bawa't isa sa mg̃a yaon ay may sariling wika gayon ma'y naaring kausapin niya ang mg̃a ginoong yaon.

—Oo po, nakikilala ko siya. Ng̃ kapanahunang yaon, katumbas niya'y pito katao ng̃uni't sa mg̃a panahong ito po't sa haharapin man, pag ako'y natuto ng̃ Esperanto ay hindi lamang pitong taga iba't ibang bayan ang aking matatagayan sa salitaan; ang lahat po tatay ang lahat po, pagka't ang Esperanto ay isang wikang hayag sa sang kalibutan at hindi mabibilang ang nagsisipag-aral ng̃ wikang iyan.

—¿Gayon ba, anak ko? Eh siya, ipatuloy mo ang pagsasanay, saka yumaong masaya, at si Dondoy nama'y nagtigil sa pagsulat at bumasa ng̃ Pahayagang Esperanto.

MATABIL.

Digitized by Google

FAKO DE LA LERNANTOJ

"La Esperanta Instruisto"

Will you come for a walk?	Ĉu vi volas promeni?	Sasama ba kayong magpasial?
I am going to the Museum.	Mi iras al la Muzeo.	Ako'y paparcon sa museo.
She is not in the office.	Ŝi ne estas en la oficejo.	Siya'y walâ sa opisina.
Have you lunched yet?	Ĉu vi jam tagmanĝis (lunĉis)?	Kayo po ba'y nakapananghali na?
Come with me to the city.	Venu kun mi al la urbo.	Sumama kayo sa akin sa bayan.
I am very busy to-day.	Mi estas tre okupata hodiaŭ.	Ako'y lubhàng maraming gawâ nğayon.
You don't look very well.	Vi ne ŝajnas tre sana.	Hindi mahusay ang lagay ninyo.
I am quite well, thank you.	Mi estas tute sana, dankon.	Maigi po, salamat
You are not thirsty, are you?	Vi ne soifas, ĉu jes?.	Hindi kayo nauuhao, tunay pu ba?
She is very cold, is she not?	Ŝi estas tre malvarma, ĉu ne?	Siya'y sinisipon, hind ba?
You were not in time, were you?	Vi ne estis akurat-tempa, ĉu jeŝ?	Hindi kayo dumating sa kapanahunan, dumating ba kayo?
He'll receive a cheque tomorrow, won't he?	Li ricevos ĉekon morgaŭ, ĉu ne?	Siya'y tatangap nğ isang cheke, tunay kayâ?
You are very frightened, are you not?	Vi estas tre timigita, ĉu ne?	Kayo po'y totoong natatakot, hindi pu ba?
She has a slight cold.	Ŝi havas malvarmumeton.	Siya'y may kaunting sipon.
He closes the office at 5 o'clock.	Li fermas la oficejon je la 5ª horo.	Isinasará niya ang opisina pagtugtog nğ ika 5 oras.
I don't close until 7.	Mi ne fermas ĝis la 7ª horo.	Huag kayong magsará hangang sa ika 7.
He turned (became) quite pale.	Li tute paliĝis.	Siya'y biglang namutlâ.
I don't like that pattern.	Mi ne ŝatas tiun desegnon.	Ayao ako nğ sukat na ito nğ damit.
I prefer a brighter shade.	Mi preferas pli helan nuancon.	Ibig ko ang mainam na anyô.
Fill your glass, sir.	Plenigu vian glason, sinjoro.	Punuin ninyo ang baso, ginoo.
It is quite empty.	Ĝi estas tute malplena.	Wala pong kalamanlaman.
Did you deliver the message?	Ĉu vi liveris la mesaĝon?	Dinala pu ba ninyo ang kalatas?
Where did you buy that?	Kie vi aĉetis tion?	Saan ninyo binili iyan?
I believe he is getting old.	Mi kredas, ke li maljuniĝas.	Palagay ko'y tumatanda sila.
What's the price of that?	Kioma estas la prezo de tio?	Magkano ang halaga niyan.
Really, I don't know.	Efektive, mi ne scias	Tunay pong hindi ko alám.
Is this your bicycle?	Ĉu tiu ĉi estas via biciklo?	Ito pu ba ang inyong bisikleta?
How much did it cost?	Kiom ĝi kostis?	Gaano po ang halaga?
It is rather dear, is it not?	Ĝi estas iom kara, ĉu ne?	Napakamahal, hindi po ba?
Do you think you could let me have my boots made by Wednesday next, as I must leave on Thursday morning?	Ĉu vi kredas, ke vi povas fini kaj liveri miajn botojn ne pli malfrue ol la proksima merkredo, ĉar mi devas foriri jaŭde matene?	Mayayari po kaya ang aking "botas" sa isang Miercoles sapagka't ako po'y aalissa Jueves nğ umaga?
Where can I buy a really good guide of the city and its neighbourhood; I should like an illustrated one.	Kie mi povas aĉeti vere bonan gvidlibron de la urbo kaj ĝia ĉirkaŭaĵo; mi ŝatus ilustritan.	Saan ako makabibili nğ isang aklat na makapagtuturo nğ lahat sa bayan; ang ibig ko'y ang may mğa larawan.

Digitized by Google

Will it rain to-day? I think so; we may have a few showers; the sky is getting quite cloudy.	Ĝu pluvos hodiaŭ? Mi kredas ke jes; ni eble havos kelkajn pluvetojn; la ĉielo tute kovriĝas per nuboj.	Umulan kaya ng̃ayon? Bantà ko'y uulan; marahil ay uunos; ang lang̃it ay natatakpan ng̃ ulap.
I hope you have not been waiting very long? Oh no! only a minute or two; it is not ten o'clock yet.	Mi esperas, ke vi ne atendas de tre longe? Ho ne! nur unu aŭ du minutojn; ne ankoraŭ estas la deka horo.	Hindi ko po ninais ang kayo'y maghintay ng̃ malaon: ¡Oh hindi po! may isang minuto lamang ó dalawa; walà pa po namang á las 10.
I want a good guide; can you accompany me every day from ten till four to show me all the sights?	Mi bezonas bonan gvidiston (kondukiston); ĉu vi povas akompani min ĉiutage de la deka ĝis la kvara, por montri al mi ĉiujn vidindaĵojn?	Ibig ko ng̃ isang taga pagturo ng̃ daan, masasamahan ba ninyo ako arao-arao buhat sa ika 10 hangang ika 4 at ng̃ maituro sa akin ang maiinam na "vistas."
I have been looking for your purse the whole day, but I could not find it.	Mi serĉadis vian monujon la tutan tagon, sed mi ne povis trovi ĝin.	Sa maghapong ito ay hinanap ko ang inyong "bolsa" ng̃unit hindi ko po nakita.
Do you want me to buy anything for you in the city to-day?	Ĉu vi volas, ke mi aĉetu ion por vi en la urbo hodiaŭ?	Ibig ba ninyong ibili ko kayo ng̃ayon ng̃ kahit ano sa bayan.
I am going to drive, so I can bring it back in the carriage.	Mi intencas veturi, tial mi povos alporti ĝin en la veturilo.	Ako po'y hindi maglalakad, madadala ko sa karuahe sa aking pagbabalik.
If the rain stops, we will walk to Bristol in the afternoon.	Se la pluvo ĉesos, ni marŝos Bristolon en la posttagmezo.	Pag ang ulan ay tumigil, mamayang hapon tayo'y magpapasyal sa Bristol.
If the rain had stopped, we would have come to meet you.	Se la pluvo antaŭe ĉesus, ni estus venintaj por renkonti vin.	Sa pagtigil ng̃ ulan makikita namin kayo.
We shall not be able to take all these parcels in the carriage.	Ni ne povos porti ĉiujn ĉi pakaĵetojn en la kaleŝo.	Hindi natin madadala sa karuahe ang mang̃a balutang ito.
I shall not forget how much money I owe you.	Mi ne forgesos kiom da mono mi ŝuldas al vi.	Hindi ko po malilimutan kung gaano ang utang ko sa inyo.
It's raining. It begins to rain heavily. Has the rain ceased? No, I felt a few drops, but I believe it will stop very soon. There, it is beginning to stop.	Pluvas. Komencas pluvi forte. Ĉu la pluvo ĉesis? Ne, mi sentis kelkajn gutojn, sed mi kredas, ke tre baldaŭ ĝi ĉesos. Jen, la pluvo ekĉesas.	Umuulan. Nagsisimulâ ang paglakas. Nagtigil na ba ang ulán? Hindî pa, ng̃uni't ang palagay ko'y madaling mag titigil. Hayan, nagsisimulâ na ang pagtigil.
Now the sun is shining. It is very warm. It is stifling. Where's my fan? Let us go into the shade to shelter ourselves from the rays of the sun. It is magnificent weather.	Nun la suno brilas. Estas tre varme. Estas sufoke. Kie estas mia ventumilo? Ni iru en la ombron por ĉirmi nin kontraŭ la sunradioj. Estas belega vetero.	Ng̃ayon sumisikat ang arao, totoong mainit. Nahan ang aking paypay? Tayo na sa lilim upang makubli sa init ng̃ arao. Kay inaminam na panahon.
To-day the market shows a better tendency.	Hodiaŭ la aĉetado *emas* pliboniĝi.	Ng̃ayon ang pamilihan nagpapakita ng̃ layon.
We must positively decline your offer.	Ni positive devas rifuzi vian proponon.	Dapat naming huag panghimasukan ang inyong opisina.
There was a brisk demand for oats and straw.	Estis vigla postulado por aveno kaj pajlo.	Katakot takot ang nahing̃i ng̃ giniikan ng̃ "heno."
We do not open accounts with strangers.	Ni ne malfermas kontojn kun nekonatoj.	Hindî kami nagpapautang sa mg̃a taga ibang bayan.

Digitized by Google

You must give us a good London reference.	Vi devas doni al ni bonan Londonan referencon.	Bigyan ninyo kami nğ mabuting balitâ ukol sa Londres.
We cannot dispose of it, the quality is very inferior.	Ni ne povas vendi ğin, la kvalito estastre malsupera.	Hindî namin mapasiyahan ito, napakababa ang urì.
The jams are lying here at your own risk.	La konfitaĵoj restas (kuŝas) tie ĉi via-riske.	Nanğarito na ang mğa kalakal na inyong pananagutan
The last consignment was not at all satisfactory.	La lasta sendaĵo estis tute ne kontentiga.	Ang huling ipinadalang kalakal ay hindi mabute.
I trust that this consignment will give you satisfaction.	Mi esperas, ke tiu ĉi sendaĵo kontentigos vin.	Umaasa kaming ang ipadadala namin nğayon ay masasapat sa inyong nais.
We regret that we cannot supply the goods.	Ni bedaŭras, ke ni ne povas liveri la komercajojn.	Dinaramdam naming hindî maka pagbigay nğ kalakal.
You should have written us sooner about the cheque.	Vi estus devinta skribi al ni pli frue pri la ĉeko.	Kami'y susulatan ninyo nğ tungkol sa cheke.
We will advise you in due course of its arrival.	Ni avizos vin decatempe pri ğia alveno.	Ibabalita namin sa inyo ang arao nğ kaniyang pag sapit sa amin.
Please acknowledge receipt of same, as the matter is very important.	Volu avizi pri ğia ricevo, ĉar la afero estas tre grava.	Mangyari lamang na ipagbigay alam pag natangap, sa pagka't mahalagang bagay.
There was a large number of purchasers at the auction.	Estis granda nombro da aĉetantoj ĉe la aŭkcio.	Marami pong lubha ang mabibili sa "almoneda."
I note your remarks in reference to the delayed shipment of ware (porcelain); I hope it will soon arrive, as many of my best clients are waiting to inspect same.	Mi notas viajn rimarkojn pri la prokrastita ŝip-ekspedo de porcelano; mi esperas, ke ği baldaŭ alvenos, ĉar multaj el miaj plej bonaj klientoj atendas por inspecti ğin.	Talastas ko po ang inyong katuwiran dahil sa katagalan nğ pagpapahatid dito sa mğa kalakal (porcelana). Inaakalà ko pong hindî magluluat at dadating, sapagka't marami po akong mabubuting sukì na ibig makita ang mğa yaon.
I beg to tender you my very sincere thanks for the confidence you have shown me, and I trust that you will continue your orders to my successor.	Mi havas la honoron prezenti al vi miajn sincerajn dankojn pro la konfido, kiun vi montris al mi, kaj mi esperas, ke vi daŭrigos viajn mendojn al mia posteulo.	Ipahintulot mo po na maihayag ko sa inyo ang aking matimyas na pasasalamat sa pagpapasunod sa amin at umaasa kaming kayo'y mamimili rin nğ kalakal sa mğa kahalili namin.
As we have to meet some large payments in the course of next week, we must earnestly request you...	Ĉar ni devos fari grandajn pagojn dum la venonta semajno ni devas forti peti vin...	Palibhasa'y magkakaroong kami sa isang lingo nğ maraming pagbabayaran ay ipinamamanhik namin sa iyong kayo'y....
Immediately on receipt of these we will forward instructions for all the orders which you have now on hand.	Tuj post ricevo de tiuj, ni alsendos instrukciojn pri ciuj mendoj, kiujn vi nun estas plenumantaj.	Sa pagtangap nğ mğa ito magpapahatid kami nğ biling dapat gawin nğ ukol sa mğa hinihinği ninyo sa amin.
Kindly oblige by forwarding the goods at once, and if you do so, we will fulfil our promise.	Afable volu ekspedi la komercajojn tuj, kaj se vi faros tion, ni plenumos nian promeson.	Mangyaring ipadala agad ang mğa kalakal, at nğ matupad namin ang panğako.
If you wish to save your discount, you will remit balance of the last account delivered to you.	Se vi deziras savi vian diskonton, vi sendos restaĵon de la lasta konto liverita al vi.	Kung nais ninyong makamtan ang bawas (descuento) sa inyong ibabayad ay ipadalang agad ang kabayaran sampu nğ sa kahulihulihang kuentang ipinadala namin sa inyo.

Digitized by Google

We are in much want of ready money just now, or we should not thus press you.	Ni tre bezonas kontanton nunmomente, alie ni ne tiel urĝus vin (rapidigus vin.)	Nagkakailangan kami ng salapi, kundi ay malayo naming kayong hihingan.
Can you not offer the black and grey material at a price that will compete with that of Jones?	Ĉu vi ne povas proponi la nigran kaj grizan materialon laŭ prezo, kiu konkuros kun tiu de Jones?	Hindi ba ninyo maibibigay ang kagamitang itim at gris sa halagang ibinigay ninyo kay Jones?
There was a fall in prices on account of large and unexpected sales.	La prezoj falis, pro grandaj kaj neatenditaj vendoj.	Bumaba ang halaga gawa ng maraming naipagbile na hindi namin nagunita.

INTELIGENTA HUNDO

En urbo X..., en suda Franclando, oni multe parolas pri la hundo de S-o Bigudet. Kiam li faras komision, multaj personoj sekvas lin por vidi kiamaniere li plenumas la aĉetaĵojn, kiujn S-o Bigudet skribas sur paperfolieto, metota en la korbo.

Pyrham scias ke li estas inteligenta. Kiam li eliras, li tenas sin tre rekta, metas sian voston en formo de trompeto, premas forte le tenilon de l'korbo inter siaj dentoj: kaj, se unu "kunfrato" venas eksciti lin, rapide li metas sian korbon sur la tero, saltas al la insultemulo, kiun li punas per siaj akraj dentoj!

Iam, sia mastro deziris scii kion Pyrham farus, se li portus viandom. S-o Bigudet metis paperfolieton en la korbo kaj ordonis al li iri ĉe la buĉisto. La hundo foriris, fiera kiel kutime. Lia mastro sekvis malproksime.

Alveninta ĉe la buĉisto, Pyrham klinis sian kapon kaj venis antaŭ la buĉisto, ĝis kiam tiu ĉi ekvidis la paperfolieton.

La buĉisto legis la mendon kaj preparis la paketon: unu kolbaso kaj du kotletoj de bovidaĵo. Li enmetis ĉion en flava papero, demetis ĝin en la korbo, kaj resendis la hundon. S-o Bigudet ĉiam observis...

Unue, la hundo korekte paŝadis. Sed, tri "kunfratoj," mirigitaj vidante kamaradon porti korbon, alkuris kaj provis flari la paketon. Baldaŭ ili minacis kapti ĝin perforte...

Pyrham haltis, metis teren sian korbon vidigis siajn terurajn dentojn kaj saltis sur tiu, kiu estis la plej proksima. La manĝegulo eklaŭtigis krion de sufero kaj forkuris rapide. La du aliaj ankaŭ sage malproksimiĝis!...

La bravulo de nove ekmarŝis, sed la malamikoj baldaŭ revenis pli multaj. Malgraŭ tio, la bataliono ne kuraĝis tro proksimiĝi, timante ricevi kelkajn mordojn.

Tamen, la bando de l'enviemuloj grandiĝis pli kaj pli: ili estas deko. Bravaj pro sia nombro, ili proksimiĝis al Pyrham, kiu iĝis malkvieta, kaj ĵetis multajn malesperajn rigardojn malantaŭen. Lia fiereco malaperis!...

Nun, li estis kiel la besto, pri kiu parolas "La Fontaine":

Honta kiel vulpo, kiun kaptis kokino!

Metinta sian voston inter siaj kruroj kaj mallevinta siajn orelojn!

La hundoj ne atendis pli longe kaj sin ĵetis sur Pyrham: sed tiu ĉi, antaŭvidinte tiun atakon, rapide forkuris, ĉiam tenante la korbon!... La kurado estis longa kaj senhalta.

Pyrham baldaŭ sentis ke li perdas siajn fortojn, kaj ke la malamikoj proksimiĝas pli kaj pli. Li pripensis heroan decidon: li faris "superhundan" penon por lasi la "kunfratojn" malantaŭe, kaj haltinte subite... li englutis kolbason kaj kotletojn!...

Fl. TOULME, *en Espero Katolika.*

Digitized by Google

PROPAGANDA PAGES

Una Lengua Internacional: EL ESPERANTO

Conferencia del Dr. SAQUET en la Sociedad Academica de Nantes

de L'Avenir Medical (Lyon, Francia.)

Lengua internacional no quiere decir universal y destinada á suplantar todas las demás.

Este ideal no será realizable en mucho tiempo, si llega alguna vez á serlo.

¿Qué nación actual querría abandonar por otra la lengua de sus antepasados?

El amor propio, así como el interés, se opondrán siempre á ello. Nadie ignora el sello especial que es peculiar á toda aglomeración sometida á la misma lengua.

Queda por estudiar la cuestión de una lengua auxiliar y neutra.

Ante todo, ¿es importante este estudio? ¡Pregunta pueril! Tal medio de comunicación intelectual servirá á la vez á los sabios, á los comerciantes y á los turistas; pues si es cierto que se ha hecho mucho para aproximar los cuerpos, por los ferrocarriles, el telégrafo, etcétera, también es verdad que nada se ha intentado para aproximar los espíritus.

Si es cierto que, como creen Zamenhof y Gabriel Hanotaux, la cuestión de las nacionalidades es cuestión de lingüística, la lengua internacional debe servir para resolverla. Los pueblos no se comprenden la mayoría de las veces porque no se entienden.

Las lenguas nacionales deben desecharse como resolución de la dificultad, pues todas son de estudio costoso, molesto y demasiado largo, salvo para unos cuantos escogidos.

El latín, cuya neutralidad es atrayente, no puede satisfacer las cualidades requeridas por una lengua auxiliar. Además de su dificultad y su frecuente defecto de claridad, carece de muchas expresiones necesarias á las ideas modernas.

La prueba secular intentada por los gobiernos europeos para imponerle á numerosas generaciones, ha fracasado lamentablemente.

Ya no se le emplea para los trabajos científicos y no se utiliza nunca en los tratados comerciales.

¡Imagínese, por otra parte, una traducción latina de las principales obras maestras de la literatura moderna!

¡Que deformación sufrirían Shakespeare y Moliere, tan alejados de nosotros sin embargo?

Por otra parte, maestros que poseían mucho mejor que nosotros la lengua latina: Bacon, Descartes, Pascal, Liebnitz, etc., han buscado la creación de una lengua universal fuera del latín; por lo tanto, consistía en que ellos no le reconocían las cualidades necesarias.

La experiencia ha conducido las investigaciones hacia una lengua artificial.

Burnouf y Jacob Grim creían en el éxito de esta tentativa.

En nuestros días, Max Muller, el ilustre filólogo de Oxford, declaraba, desde 1863, en sus cursos, que tal lengua era posible y que debía ser mucho más fácil de aprender que una lengua materna.

En 1900, Max Muller aceptaba formar parte del Comité de honor de la Sociedad para la propagación del esperanto, que consideraba como la mejor solución.

Esperanto es el pseudónimo bajo el cual, el Dr. Zamenhof, de Varsovia, hizo aparecer su tentativa en 1887.

El Doctor tenía entonces veintiocho años.

Si es cierto, como se ha dicho, que el genio es una gran paciencia, éste es el caso. En efecto, desde la edad de siete años, sorprendido por la mala inteligencia que existía en su ciudad natal entre sus conciudadanos sometidos á cuatro lenguas diferentes: el polaco, el ruso, el alemán y el hebreo, Zamenhof tuvo la primera idea de una lengua conocida por todos y común á todos.

Fué perseguido por esta idea y á los 18 años, al salir del colegio, fué presentado á sus camaradas un proyecto, aunque imperfecto.

La lengua estaba dispuesta antes que el volapuk; dificultades financieras retrasaron su aparición.

Si el estudio del esperanto es muy fácil, no sucedió lo mismo en su confección y el Doctor ha declarado que hubiera renunciado á terminarle, tan grandes eran las dificultades, si el volapuk hubiera aparecido 5 ó 6 años antes. Y sin embargo, Zamenhof estaba convencido de la superioridad de su composición.

Digitized by Google

Un lingüista distinguido, el marqués de Beaufront, acababa en el *mismo* momento de la aparición del esperanto, una tentativa, sorprendentemente parecida.

Hombre de corazón tan grande como leal, de Beaufront reconoció sin vacilación la superioridad del esperanto, é hizo una encarnizada propaganda en su favor.

A él debemos en Francia, y aun en otros paises, el conocimiento de esta lengua, á cuya difusión, el Touring Club de Francia contribuye por todos los medios: publicaciones y conferencias desde hace algunos años.

* * * * * * * *

Tres tentativas están completamente terminadas y dos han sufrido el criterio de la experiencia y del tiempo.

Son el volapuk, el esperanto y la lengua azul.

El *volapuk*, compuesto por el pastor alemán Schleyer, después de haber tenido un éxito enorme, porque respondía á una verdadera necesidad, ha desaparecido espontáneamente á causa de sus imperfecciones. Su gramática era muy sencilla, pero el vocabulario no era fijo ni estaba bien elegido.

Formado, en efecto, de raíces exclusivamente sajonas, no era internacional.

Es la tentativa de un políglota, pero no de un filólogo.

El volapuk ha presentado por lo menos cinco dialectos, totalmente diferentes uno de otro y la confusión aumentaba aún por la facultad concedida á cada uno de inventar palabras y deformarlas.

La palabra volapuk viene de *world* y de *speak*; creo que ningún etimologista lo hubiera adivinado.

América se llamaba Melop, etc.

La **r**, suprimida en principio como difícil de pronunciar para los asiáticos, está restablecida en ciertos nombres de países: Algeran y Barberan.

Además, las palabras se habían hecho difíciles de escribir á causa de su complicación é imposibles de pronunciar.

La *lengua azul*, aparecida en 1900, se debe á León Bollack, de Paris, pero de origen polaco.

A pesar de su tardía aparición, que le permitía aprovechar la experiencia de los demas, no satisfizo las condiciones exigidas por una lengua internacional.

Su gramática, bien hecha, aunque un poco larga, presenta excepciones.

La lengua, de bella sonoridad tiene vocablos muy cortos, y, por lo tanto, difíciles de retener.

Su defecto capital consiste en no poder servir más que á las relaciones comerciales; tiene una construcción inmutable que la impide ser literaria.

Debemos, pues, rechazar este proyecto por insuficiente.

Las veinte y tantas demás soluciones no se han terminado, ni siquiera el *spokil*, en el que trabaja desde hace más de veinte años el Doctor Ad. Nicolas de Bourboule.

Este último trabajo debe ser una lengua filosófica, lo cual es utópico según los filósofos, pero hay que desconfiar de las ideas á priori, pues muchas cosas juzgadas imposibles en otro tiempo, han sido realizadas en nuestros días, el telégrafo sin hilos, por ejemplo.

Todos estos ensayos, á excepción quizás del spokil, son modificaciones más ó menos felices del Esperanto, y vale mas modificar, si hay lugar á ello, lo que no está aún demostrado, una lengua que está en uso desde hace diez y ocho años y que se ha revelado como excelente.

En diez y ocho años, el Dr. Zamenhof no ha encontrado más que una modificación importante que imponer á su prueba y es la adopción de una **m** final en cuatro palabras que se prestaban á confusión con el acusativo que poseía la **n** que las terminaba anteriormente.

El resultado de la experiencia ha demostrado que una lengua, lo mismo que un poema, no puede ser producto de varios autores.

La labor exigida es tan enorme y el ensayo de Zamenhof tan perfecto, que es difícil concebir que un autor intente una obra parecida y sobre todo la resuelva, por lo menos en nuestros días.

Veamos ahora las cualidades del esperanto:

Esta lengua es sonora y está entre el español y el italiano para el oído. Es cantable y cantada, posee hermosos versos fáciles de decir y bien medidos, gracias al acento tónico invariablemente colocado sobre la penúltima.

Su flexibilidad es tal que ha permitido traducir más fielmente que ninguna lengua materna Hamlet, la Iliada y aún la Biblia; diferentes comunicaciones matemáticas y médicas prueban que puede servir á las relaciones científicas.

Un librito de cartas comerciales demuestra su utilidad en este sentido.

Añadiré que es clara y que suprime algunas de las extrañas anfibologías de la lengua francesa y esto sin perífrasis ,pues el texto es corto y se aproxima á la concisión latina.

Finalmente, el esperanto es extraordinariamente fácil cincuenta veces más sencillo,

Digitized by Google

dicen los lingüistas, que la lengua materna menos difícil.

En efecto, su gramática se encierra en 16 reglas muy cortas y sin excepción.

Su diccionario, formado de raíces que pueden unirse, y á las cuales pueden ir unidos unos treinta afijos que precisan su sentido de un modo matemático, por decirlo así, ofrece una riqueza desconocida en las demás lenguas.

Ha conservado las palabras internacionales, esperantizándolas en su desinencia, lo que fija inmediatamente su sentido.

El artículo indefinido no existe; únicamente existe el artículo definido que no es obligatorio, según el genio de los pueblos que le empleen y la necesidad de claridad de la frase.

La construcción es dúctil y permite á razas diferentes comprenderse, á pesar de su desigual construcción, gracias á la forma especial del régimen directo que una desinencia propia permite colocar donde se desee si la claridad no sufre con ello.

Los géneros están suprimidos: el femenino está designado por el subfijo *in* que se añade al radical. Ejemplo: patro, padre; patrino, madre; frato, hermano; fratino, hermana; cervo, ciervo; cervino, cierva, etc.

El subfijo *mal* representa los contrarios y alivia el recuerdo de muchas palabras.

No hay verbos irregulares; una sola conjugación de doce formas, de las cuales seis pertenecen á los participios, es suficiente para expresar todos los matices del pensamiento regular y más fácilmente que en cualquier otra lengua.

Si añado que el diccionario contiene 2.000 raices sacadas del latín, en 75% de los casos, del anglosajón en la proporción de 24% y del ruso para el resto, se comprenderá que la internacionalidad ha presidido rigurosamente á su composición.

Las lenguas europeas presentan todas, en efecto, el maximun de raices latinas; el mismo ruso tiene cerca de un 30%; el alemán y el inglés más del 40%.

Finalmente, su pronunciación es fácil y rigurosamente parecida para todos gracias á su alfabeto, del que se han eliminado las letras difíciles para ciertos pueblos; por otra parte, los ensayos hechos con este motivo entre personalidades de nacionalidad diferente han dado un resultado magnífico.

Finalmente, la ortografía absolutamente fonética con supresión de las letras dobles anula una de las principales dificultades del francés, del ingles y del ruso sobre este extremo.

El ilustre escritor Tolstoi, después de haber estudiado el esperanto, ha hecho esta declaración: "Los sacrificios que todo hombre europeo haga consagrando algún tiempo á su estudio son tan pequeños y los resultados tan inmensos que no puede nadie negarse á hacer el ensayo."

La gramática puede aprenderse, en efecto, en algunos cuartos de hora y el vocabulario en algunas semanas.

Además, toda persona que sepa leer y servirse de un diccionario puede traducir inmediatamente un texto esperanto.

Esto es imposible con una lengua llamada natural, cuya sintaxis hay que conocer, mientras que todas las formas y terminaciones del esperanto se encuentran en su diccionario, gracias á su pequeño número y al artificio maravilloso de la articulación.

Esta lengua, tan perfecta como es posible, debe triunfar, al igual que toda invención que permite economizar tiempo, como el ferrocarril, el telégrafo, etc.

Como ya he dicho, no se trata de una tentativa feliz; el esperanto posee una biblioteca de más de 200 obras y varios periódicos: *L' esperantiste*, la edición francesa, tiene siete años de existencia; *La lingvo internacia*, el órgano mundial, nueve años.

Existen, además, en diferentes pueblos, órganos esperantistas nacionales.

Los métodos para el estudio, editados por Hachette para Francia, aunque extremadamente reducidos están admirablemente compuestos y son de reducidísimo precio.

Si este maravilloso útil internacional no ha tomado más desarrollo se debe en primer lugar á la inercia humana y después al fracaso del volapuk.

Este último ha desaparecido á causa de sus imperfecciones y de la aparición de su rival.

Efectivamente, en Alemania se han visto grupos enteros abandonar el volapuk por el esperanto; el hecho contrario no se ha visto en ninguna parte del mundo.

En cuanto á la desaparición de las lenguas naturales ante el esperanto, si no es de temer de ahora en mucho tiempo, tampoco es de desear pues la deformación por el uso se seguiría rápidamente y es preferible tener un órgano neutro y fijo, sometido en el menor grado posible á la evolución, ó todo tendría que volver á empezarse.

La lengua de Zamenhof puede aún prestar su apoyo á los diferentes dialectos bretones, vascos y otros que se extinguen y permitirles introducirse más allá de sus fronteras naturales, condición particularmente favorable á su conservación.

Digitized by Google

NAMES AND ADDRESSES OF ESPERANTISTS WHO DESIRE TO CORRESPOND WITH SAMIDEANOJ HERE BY MEANS OF PICTORIAL POSTCARDS:

S-ro Amando Rabello, Rue Clara de Barros E. I., E. do Riachuelo, Rio de Janeiro, Brazil.
S-ro J. E. Crary, Prairie du Chien, Wis., U. S. A.
S-ro J. E. Alexander, 57 Grey St., Burnley, Lancs, England.
S-ro Maurice Patin, 5 Rue Michelet, Tours, France.
F-ino Lebrisi Samkova, Karlin, Prague, Austria.
S-ro Richard Lederer, ce Christian Lederer, Korkfabrik Asch, Bohemia, Austria.
S-ro Taiti Jamaga, ce Yuraksa, Marnouch, Tokio, Japan.
S-ro Ruez, Birtouta, Algeria.
S-ro J. Jene, Harlickovo 37, Prag-Zizkov, Austria.
S-ro M. S-rp Oktav Vlasáh, Wenztgova Ul 8, Pizen, Bohemia, Austria.
S-ro Kar Klopac, Prikopy Cis 16, Praha, Bohemia, Austria.
Prof. P. Tourrette, 6 Champ de Mars, Draguignan, France.
S-ro M. Doué, 5 rue Livel, XIV-C, Paris.
S-ro René Japiot, 18 rue Chabot-Charny, Dijon, France.
S-ro Marcel Lefevre, 11 St Mare, Orleans, France.
S-ro Albert Leblanc, Tailleur, Brion, Indre, France.
S-ro A. Laporte, 99 Ave. Marceau, Courbevoie, France.
S-ro A. L. Grignoux, 45 rue de L'Esperance, XIII, Paris, France.
S-ro F. Skog, Falum, Sweden.
S-ro Agne Ihrfelt, Falum, Sweden.
S-ro A. Bader, Froben Str. 56, Basel, Switzerland.
S-ro Walther Brast, 131 Josef Str., Zurich, Switzerland.
S-ro Robert Rogers, Portsandfield, Muskoka, Canada.
S-ro S. J. Manchester, 174 Coxwell Ave., Toronto, Canada.
S-ro A. Richards, Albe Rotholf Str., 12 B-II, Frankfurt, A. M., Ger.

PEDRO CABANGIS, BUREAU OF SUPPLY, MANILA, deziras korespondadi per postkartoj (au intersangi p.k.) kun samideanoj ciulandaj. Respondos tuj kaj ciam.

S-RO F. E. COFREN, BOX 175, MANILA, deziras ricevi de ciulandaj samideanoj ilustritajn postkartojn, prefere naciaj kostumoj, kaj sange sendos p. k'n el Filipinujo.

La geanoj de la Grupo Esperantista de Vierzon (Cher, France) deziras korespondantojn, letere au postkarte.

Ileb Obuhov, Realnaja ulica, Sumi, Harkovskoy Gub. Russia, deziregas korespondadi postkarte kaj letere.

JUBILEE EXPOSITION IN PRAGUE

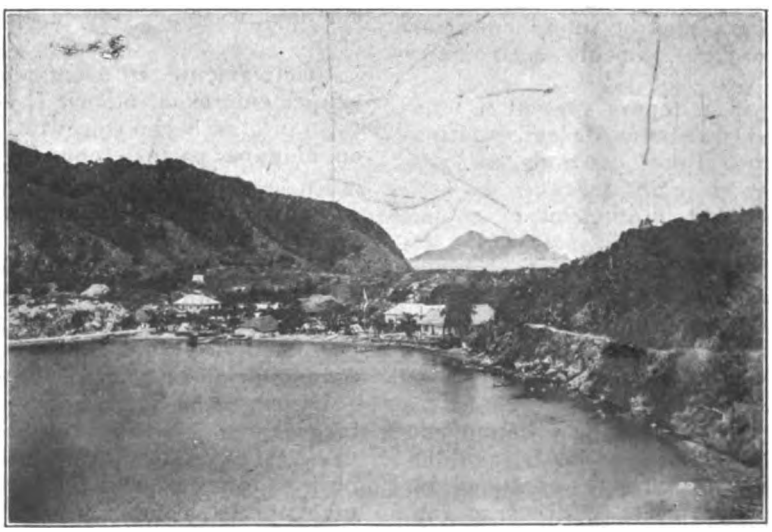
Kara Kolego!

Ni plezure sciigas vin pri granda sukceso kiun akiris Esperanto en nia lando ĉe okazo de nunjara ekspozicio jubilea en Praha: prepara komitato de tiu ĉi ekspozicio ne sole eldonis esperantajn reklamfoliojn pri la ekspozicio, sed ĝi invitos oficiale en nomo de centra societo de Bohemaj Esperantistoj "Bohema Unio Esperantista" la kongresanojn dresdenajn por postkongresa ara visito de Praha kaj de la ekspozicio.

Bohema Unio Esperantista plezure prenas sur sin la taskon prizorgi ĉiujn bezonajn laborojn kaj fariĝi konsilanto al ĉiuj fremdaj vizintontoj, stariginte jam informan oficejon ĉe siaj konsuloj.—RED. "*C. C. E.*" PRAHA.

LEADING ENGINEERING AND FINANCIAL JOURNAL
IN THE ORIENT
Annual Subscription - - $2.50 U. S. Currency
" " Foreign, $3.00 U. S. Currency
6 Sm International Currency

Courtesy "Phil Gossip." CORREGIDOR, F. I.

Digitized by Google

PHILIPPINES ESPERANTO ASSOCIATION.—Founded July, 1907.

HON. PRESIDENT: Dr. L. L. Zamenhof. PRES.: Mr. W. D. Smith, (Bureau of Science). VICE-PRES.: Dr. Felipe Zamora. VICE-PRESIDENTS EX-OFICIO: Dr. H. W. Yemans, M. D., U. S. A. Mr. Charles S. Banks (Bureau of Science). Mr. Charles R. Cameron, Supt. of Schools, Zamboanga. Mr. E. A. McClellan, Mr. G. Flores, Mr. L. A. Jennings, Baybay. EXECUTIVE COMMITTEE: The President, Messrs. W. H. Case (Editor *F. E.*) S. Garcia Roxas, W. W. Weaver, and Sec.-Treas. (Miss F. Zamora.)

Konsul: Mr. I. Arnalot — Instructor Mr. E. A McClellan — Representative Agent Mr. Antonio Gimenez.

LIST OF MEMBERS, JUNE, 1908.

PHIL. ESP. ASS'N.

1 Dr. H. W. Yemans
2 Mr. W. W. Weaver
3 Mr. W. H. Case
4 Mr. A. R. Tuohy
5 Mr. W. Crozier
6 Mr. S. Garcia Roxas
7 Mr. W. D. Smith
8 Mr. Cecil Cosper
9 Mr. G. C. Dobson
10 Mr. W. J. Crampton
11 Mr. C. H. Noronha
12 Mr. M. Goodman
13 Mr. O. J. Madsen
14 Mr. C. H. Cady
15 Mr. M. A. Torres
16 Dr. Felipe Zamora
17 Miss Felicidad Zamora
18 Miss Trinidad Zamora
19 Miss Margarita Zamora
20 Miss Maria Paz Zamora
21 Miss Maria Paz Arguelles
22 Mr. E. Z. Putman
23 Mr. F. V. Freire
24 Mr. John F. Mangels
25 Mr. C. W. Ney
26 Mrs. C. W. Ney
27 Major Thos. L. Hartigan
28 Mr. Raymond Hartigan
29 Mr. J. Courtney Hixson
30 Hon. Cameron Forbes
31 Mr. Alfonso Velasco
32 Mr. I. Arnalot
33 Mr. Hermenegildo Cruz
34 Mr. T. C. Kinney
35 Mr. A. F. Ferguson
36 Mr. Leon Almeda
37 Mr. Horace J. Dickinson
38 Mr. Roy H. Gearhart
39 Mr. W. Dederick
40 Mr. Velear L. Minehart
41 Mr. Charles S. Banks
42 Mr. A. K. La Motte
44 Mr. E. B. Harris
45 Mr. James H. Bass
46 Mr. Joseph Oberlin
47 Mr. Philip C. Whitaker
48 Mr. A. E. Ongpin
49 Mr. F. L. Lutz
50 Mr. W. T. Williams
51 Mr. Prudencio Pascual
52 Mr. M. B. Burke
53 Mr. S. V. Derr
54 Mr. S. Nakamura
55 Mr. M. M. Celis
56 Mr. G. H. Rarey
57 Mr. Santiago L. Abillar
58 Mr. Pedro C. Roxas
59 Mr. Eustaquio C. Dias
60 Mr. F. E. Braman
61 Mr. Geo. H. Diaz
62 Mr. James Kelly
63 Mrs. Ledyard
64 Mr. Luis Llanso
65 Mr. José L. Javier
66 Mr. N. C. Comfort
67 Dr. Y. K. Ohno
68 Hon. W. Morgan Shuster
69 Mr. Vernor H. Petre
70 Mr. Alberto Campos
71 Mr. Plácido Santiago
72 Mr. Agaton D. Beltran
73 Mr. Roberto M. Dy
74 Mr. L. D. Weeks
75 MANILA ESP. SOC. No. 1
76 Mr. Arcadio Arellano
77 Mr. Ceferino Cacnio
78 Mrs. Anna R. Clifford
79 Mr. Sixto Nazario
80 Mr. Angel Borrel
81 Mr. Zoilo Villanueva
82 Dr. L. Viado
83 Dr. A. de Asis
84 Miss Natividad Almeida
85 Mr. Fernando Salas
86 Mr. Agustin Coruña
87 Mr. Pedro T. Torres
88 Mr. Juan Atayde
90 Mr. W. H. MacDonald
91 Mr. C. P. Jarman
92 Mr. W. R. Blanchard
94 Mr. Rosendo Santiago
95 Mr. T. B. Tolman
96 Mr. Vicente Guasch
97 Mr. C. N. Guertin
98 Mr. E. R. Koert
99 Mr. Juan Manahan
100 Mr. H. C. Luersson
103 Mr. Sixto Sandejas
104 Mr. Ramon Syyap
105 Mr. C. Rodriguez
106 Mr. John P. Quander
107 Mr. Honorio Lopez
108 Mr. W. M. Taylor
109 Mr. Leo J. Discher
110 Mr. W. A. Northrop
111 Mr. Norberto Rivera
112 Mr. F. Luling
113 Mr. A. Wuterich
114 Mr. A. V. Brodett
115 Mr. F. J. Brown
116 Mr. Manuel Espinosa
117 Mr. Eusebio Muyot
119 Mr. Bruno Adora
120 Mr. Francisco Abella
121 Mr. Benito Abreu
122 Mr. W. W. Hoadly
123 Mr. J. Carpi
124 Mr. José Puya
125 Mr. H. M. R. Rodman
126 Mr. P. Botelho
127 Mr. J. H. Mader
128 Mr. Maurice Kahn
129 Mr. Francisco Latorre
130 Mr. Pablo F. Avelino
131 Mr. J. G. Boor
132 Mr. Carlos Voigt
133 Mr. J. C. Abella
134 Mr. B. F. Urrutia
135 Mr. G. Catipon
136 Mr. José V. Javier
137 Mr. Vicente Villalobos
138 Mr. R. Tiedemann
139 Mr. Ugo Bolleno
140 Mr. H. Staub
141 Mr. Emilio Salazar
142 Mr. Mariano de Leon
143 Mr. J. M. Estrella
144 Mr. Lino S. Agustin
145 Mr. Chas. H. Stone
146 Mr. V. A. Acuña
149 Mr. J. Caballero
150 Mr. A. Ramos
151 Mr. Maximo Alejo
152 Mr. M. Tenorio
153 Mr. C. Hilario
154 Mr. Earl B. Morris
155 Mr. H. Clarke
156 Mr. A. A. Remigio
157 Mr. J. E. Sanda
158 Mr. S. M. C. Joseph
159 Mr. Frank H. Gore
160 Mr. C. Spaulding Sly
161 Mr. Ed. Sizer, Jr.
162 Mr. F. Praysler
163 Mr. H. Wursch
164 Mr. E. E. Allen
165 Mr. F. Agtarap
166 Mr. J. E. de Guzman
167 Mr. F. Gonzalez
168 Mr. A. G. Castillijo
169 Mr. Thos. Moss
170 Mr. C. C. Young
171 Mr. J. McIntosh
172 Mr. J. U. Longaker
173 Mr. Max Protzen
174 Mr. W. Keller
175 Mr. W. N. Ray
176 Mr. W. K. Jones
177 Mr. R. M. Woolley
178 Mr. B. A. Green
180 Mr. Ciriaco Nicolás
181 Mr. Perfecto N. Cruz
182 Mr. Luis Paredes
184 Mr. L. P. Fiege
185 Mr. José Calero
186 Mr. José S. Santos
187 Dr. Ariston Bautista
188 Mr. Carson Taylor
189 Mr. C. Mandelbaum
190 Mr. Adam D. Tanner
191 Dr. E. H. Ruediger
192 Mr. W. Schultze
193 Dr. R. F. Bacon
194 Mr. R. C. McGregor
195 Mr. Herbert S. Walker
196 Mrs. Lora S. Cass
197 Dr. E. C. Shattuck
198 Dr. José Albert
199 Mr. W. W. Young
200 Mr. Paciano Castro
201 Mr. Gustavo Maulini
203 Mr. Manuel Enriquez
204 Mr. Canuto Gimenez
205 Mr. Mariano Luna
206 Mr. Santiago A. Leaño
207 Major Robert Noble
208 Mr. L. S. Brown
209 Mr. I. Posner
210 Mr. W. E. Grosclaude
211 Mr. Feliciano Altonaga
212 Mr. Jos. Cawrenberg
213 Mr. Valentin Descals
214 Mrs. I. Arnalot
215 Mr. L. Arnalot
216 Mr. R. M. Mealley
217 Mr. Gabriel P. Flores
218 Mr. Diego Rodrigez
219 Mr. Emilio Cueto
220 Mr. Prudencio Garriz
221 Mr. John R. Edgar
222 Mr. James F. Connolly
223 Mr. H. C. Ruppenthal
224 Mr. Faustino Mártires
225 Mr. Juan Gonzalez
226 Mr. Luis W. Dison
227 Mr. Barto Miranda
228 Miss Feliza Hizon
229 Mr. Amado Santos
230 Miss Soledad Dayrit
231 Miss Rosa Raymundo
232 Mr. Francisco Singian
233 Mr. Simeon Morales
234 Mr. Juan Munne
235 Miss Elena Lauchengco
236 Miss Felipa Lauchengco
237 Mr. Jorge Pineda
238 Mr. Benigno M. Gomez
239 Mr. H. Löwinsohn
240 Mr. M. V. del Rosario
441 Miss Mary Polk
242 Dr. W. E. Musgrave
243 Dr. P. E. Garrison
244 Dr. F. B. Bowman
245 Mr. M. T. Clegg
246 Dr. P. K. Gilman
247 Mr. R. Basa
248 Mr. T. H. Edwards
249 Mr. Albert J. Barnard
250 Mr. Joaquin Rui Planas
251 Mr. Manuel P. Ibañez
252 Dr. R. E. L. Newberne
253 Mr. Basil G. Butler
254 Mr. D. L. Twomy
255 Mr. Honorio Samelo
256 Mr. Evaristo Cubos
257 Mr. Domingo Uichico
258 Mr. Domingo Borromeo
259 Mr. Cresenciano Baza
260 Mr. Deogracio L. Javier
261 Mr. H. D. Gibbs
262 Mr. W. D. Carpenter
263 Mr. A. B. Hoag
264 Mr. José E. Canseco
265 Mr. A. R. Sacramento
266 Mr. Serviliano Mendoza
267 Mr. G. A. Remigio
268 Mr. V. Flaviano
269 Mr. Pánfilo Lacónico
270 Mr. R. Aspillera
271 Mr. Ralph Steinacher
272 Mr. Andrés Garcia
273 Dr. R. B. Bean
274 Mr. John S. Potter
275 Mr. T. Bitterman
276 ESP. SCIENCA KLUBO
277 Capt G. A. Skinner
278 Mr. Clementino Chaves
279 Mr. F. E. Cofren
280 Mr. E. B. Christie
281 Mr. Charles R. Cameron
282 Mr. Otho Atkin
283 Mr. D. M. Oloroso
284 Mr. Antonio Buñag
285 Dr. R. T. Edwards
286 Mr. Patricio Perez
287 Miss Gorgonia Ilo
288 Mr. José P. Katigbak
289 Mr. Santiago Artiaga
290 Mr. E. H. Murphy
291 Mr. Stuart S. Harvey
292 Mr. Chas. C. Coleman
293 Mr. Gregorio C. Villegas
294 Mr. W. J. Manion
295 Mr. F. M. Luz
296 Mr. B. Remedios
297 Mr. Cayetano Rodriguez
298 Mr. Isidro Matias
299 Mr. Isidoro Gonzalez
300 Mr. Segundo Lopez
301 Mr. Carlos Lorenzo
302 Mr. Gabriel La O
303 Mr. Francisco Sevilla
304 Mr. Arturo Ilo
305 Mr. Isidro Alparaz
306 Mr. Silverio E. Diaz
307 Mr. Fred. L. Pattison
308 Miss Rogelia Arguelles
309 Miss Amada Arguelles
310 Mr. Antonio Gomez
311 Mr. W. B. King
312 Mr. M. Molo Legaspi
313 Hon. F. M.a Guerrero
314 Mr. Lope K. Santos
315 Mr. A. M.a Rivero
316 Mr. Carlos Ronquillo
317 Mr. Ligorio Gomez
318 Mr. Manuel Lopez
319 Mr. Pedro Cabañgis
320 Mr. F. M. Snook
321 Mr. Amos E. Allen
322 Miss Esperanza E. Roa
323 Mr. Andrés Pastor
324 Mr. H. Otley Beyer
325 Gov. Jno. P. Finley
326 Miss Helen A. Florendo
327 Mr. Claudio Boada
328 Mr. Tereso L. Javier
329 Mr. W. A. Tener
331 Mrs. N. L. Cofren
332 Mr. J. R. Manners
333 Mr. J. L. Perrin
334 Mr. David Rines
335 Major H. B. Orwig
336 Mr. I. San Agustin
337 Mr. Rafael F. Morelos
338 Mr. Geo. W. Douglass
339 Lt. A. J. McDonald, P.S
340 Mr. José Nolasco, Jr.
341 Mr. Chas. A. Clark
342 Miss Carmen Romero
343 Mr. Henry Wise
344 Miss Rita Vera
345 ZAMBOANGA ESP. SOC.
346 Major Chas. H. Grierson
347 Mr. Simeon R. Bendaña
348 Mr. Edgar A. McClellan
349 Mr. Gregorio A. Arceo
350 Mr. Z. C. Collins
351 Mr. Will. S. Irey
352 Mr. Moisés V. Sansón
353 Mr. Henry Becker
354 Mr. Angel Ponce de Leon
355 Mr. J. M. Noé
356 Mr. Ramon R. Ortiz
357 Mr. John Knox Arnold
358 Capt. L. E. Case, P.C.
359 Mr. Luman A Jennings
360 Capt. G. T. Langhorne
361 Mr. Vicente Pacia
362 Miss A. de Ocampo
363 Mr. Manuel Franco
364 Mr. G. Avellanosa
365 Mr. F. M. Quimpo
366 Mr. Manuel Alcantara
367 Mr. J. P. Gallagher
368 Mr. Eugene C. Riva
369 Mr. P. A. Remigio
370 Mr. Everett M Stanley
371 Mr. Francisco Pamies
372 Mr. Luis Coma
373 Mr. Carlos Valls
374 Dr. H. J. Nichols, U.S.A.
375 Dr. Edgar King, U.S.A.
376 Mr. R. D. Fergusson
377 Mr. C. Ponce de Leon
378 Mr. Eduardo Gallego
379 Mr. J. Monnier
380 Mr. Ferdinand Levy
381 Mr. Enrique Lopez
382 Mr. Joaquin Verdaguer
383 Mr. Robt. B. Sabin
384 Mr. I. de Tobar
385 Mr. Roscoe L. Hall
386 Rev. I. B. Harper
387 Mr. C. M. Colton
388 Dr. David P. Barrows
389 Mr. Luis de Keyser
390 Mr. P. A. Weems
391 Mr. Jose Morales
392 Mr. W. E. Goode
393 Mr. Ed Schimming
394 Mr. R. F. Figueras
395 Mr. Ricardo Reyes
396 Mr. José Grey
397 Mr. P. T. Bustamante
398 Mr. M. de Ocampo
399 Mr J. H. Taylor
400 Mr. Amos G. Bellis
401 Mr. E. Valmas

Digitized by Google

List of Members—Contd

402 Mr. Gerónimo Galiana
403 Mr. Emilio Boada
404 Mr. Leopold Falek
405 Mr. M. Plattring
406 Mr. V. Aldanese
407 Mr. J. M. Switzer
408 Mr. W. D. Malromates
409 Mr. Telesforo Chuidian
410 Mr. Carmelo Peñaflor
411 Dr. C. E. Freeman U.S A.
412 Mr. Manuel C. Grey
413 Miss Hazle de Lacey
414 Mr. F. E. Angelo
415 Mr. Geo. Patton
416 Mr. Ildefonso Agulo
417 Mr. Vicente Miranda
418 Mr. Cirilo M. Bayaya
419 Mr. Sinterio Mendoza
420 Capt. W. E. Thompson
421 Mr. Pedro Anuario
422 Mr. Feliciano Basa
423 Mr. Leoncio Liqueti
424 Mr. H. E Smith
425 Mr. Vicente Tecson
426 Hon. Macario Adriático
427 Miss Adel Dijamco
428 Mr. E. S. Eby
429 Rev. J. L. McElhany
430 Major J. D. Glennon
431 Mr. Vernon D. Gibson
432 Mr. D. A. Barretto
433 Mrs. E. S. v. Piontkowski
434 Mr. J. L. del Castillo
435 Mr. A. J. Cooper
436 Mr. Rafael Toralbo
437 Mr. J. W. Bellinger
438 Mrs. Bellinger
439 Mr. W. W. Harn
440 Mr. V. de la Rosa
441 Mr. Jose de la Rosa
442 Mr F Zapanta
443 Mr. Eriberto Antonio
444 Mr. Antonio S. Agustin
445 Mr. Graciano P. Santos
446 Mr. Gregorio Giron
447 Mr. Eusebio Alejo
448 Mr Juan Espiritu
449 Mr. Manuel Ruiz
450 Mr. Francisco Teran
451 Mr. Vernacio Castillo
452 Mr. A. E. Somersilles
453 Mrs. A. E. Somersilles
454 Rdo. P. Juan Calleja
455 Mr. Timoteo Merlo
456 Esp. Klubo No. 8. (Quiapo) Box 636
457 Dr. Paul Clements
458 Dr. M. Herman
459 L' Espero Klubo Esp. San Fernando, Pamp.
460 Mr. Lorenzo Manosca
461 Mr. Pedro R. Santos
462 Mr. José D. Galicano
463 Mr. W. L. Cofren
464 Mr. Nicanor Abelardo
465 Mr. F. A. Guldager
466 Mr. W. Holtzapple
467 Mr. Hermogenes Marco
468 Mr. Apolonio Mendoza
469 Mr. Claudio Carbonell
470 Mr. Nemesio A. Ratia
471 Mr. Casimiro Urrutia
472 Mr. Gervasio de Lara
473 Mr. V. D. Fernandez
474 Mr. Miguel Picornell
475 Mr. Harold V. Lesher
476 Mr. V. Concepcion
477 Mr. Mateo Guerrero
478 Hon. Carlos Corrales
479 Hon. Ignacio Villamor
480 Mr. F. Campilla
481 Mr. Enrique Amusco
482 Mr. Anton Rajakovich
483 Mr. Charles E. Currier
484 Mr. Roman Martinez
485 Miss Purita Villanueva
486 Lieut. A. Poillon
487 Mr. A. G. Zoboli
488 Baybay Esp. Soc., Leyte
489 Mr. Joaquin Davi
490 Mr. J. E Hettrick
491 Mr. Arthur Kauffman
492 Dr. E. W. Patterson
493 Mr. Harold Cuzner
494 Mr. D. H. Wadlington
495 Miss Amanda Cortes
496 Lieut. C. H. Barnard
497 Mr. J. C. Early
498 Mr. E. L. Seymour
499 Mr. S. M. Berger
500 Mr. Teodoro Ma. Kalaw
501 Mr. James A. Reams
502 Miss M. Palmero
503 Miss F. Mendoza
504 Miss F. Gutierrez
505 Mr. José Fournier
506 Mr. John C. Koch
507 Lieut. Harry Davis, P.C.
508 Mr. F. E. Infante
509 Mr. J. C. Iglesias
510 Mr. A. S. de Villanueva
511 Mr. A. K. Sprungli
512 Mr. Luis Moreno
513 Mr. Juan Gochangco
514 Mr. J. Gomez Mariño
515 Mr. José M.a Perez
516 Mr. Ignacio Dayao
517 Mr. E. B. Annesley
518 Mr. Her'gildo Santos
519 Mr. Juan Madrigal
520 Mr. José Sarlabus
521 Mr. E. G. McMillan
522 Mr. Manuel Gonzalez
523 Miss Maria J. Valdez
524 Rev. P. Feliciano Salud
525 Mr. E. W. McDaniel
526 Mr. José Balantacbo
527 Mr. Vicente Sotomayor
528 Dr. Donato Montinola
529 Mr. Marcos Paulino
530 Mr. M. Evangelista
531 Mr. Francisco Alfonso
532 Mr. Nicacio José
333 Mr. Lucio Morales
534 Mr. Mariano Sequera
535 Mr. Ramón Santos
536 Mr. Candido Abaña
537 Mr. Juan Rillo
538 Mr. W. de Ocampo
539 Mr. Mamerto Albiar
540 Mr. Ramón A. Cariño
541 Mr. Avelino Elepaño
542 Mr. Jeronimo Javier
543 Mr. Casimiro Javier
544 Mr. Manuel Flores
545 Mr. Atanasio Panaligan
546 Mr. Teodorico Angeles
547 Mr. Ramon Perez
548 Mr. José Piñon
549 Mr. Manuel Perez
550 Mr. Modesto P. Montes
551 Mr. Feliz Flores
552 Mr. Gregorio Ortañez
553 Mr. Pio I. Artadi
554 Mr. Oscar Soriano
555 Mr. Justo Ongkiko
556 Mr. Licerio A. de Leon
557 Mr. Dionisio Molina
558 Mr. Pedro Torres
559 Mr. Antonio F. Janson
560 Mr. Francisco Elbo
561 Mrs. Pilar M. de Urrutia
562 Mr. C. A. Bauer
563 Mr. Baur
564 "Luningning" Grupo, Pandacan.
565 Mr. Arturo Dancel
566 Gov. Juan Cailles
567 Mr. Enrique Llerena
568 Mr. Andrés Roque
569 Mr. Apolinar Barbasa
570 Mr. José Mercado
571 Miss Valeria Manese
572 Mr. Hilario M. Carpiso
573 Mr. D. Pañganiban
574 Mr. Francisco L. Cruz
575 Mr. Miguel Estrada
576 Mr. Amado Garcia
577 Mr. Eustaquio Peña
578 Miss Antonina Elchico
579 Mr. Vicente Valencia
580 Miss Maxima Retisus
581 Miss Generosa Escueta
582 Dr. Juan Gutierrez
583 Miss Ramona Alcántara
584 Mr. Rufino Flores
535 Mr. Eladio Paulino
586 Mr. E. L. Magpantay
587 Mr. Sixto Alcántara
588 Mr. José F. Alcántara
589 Mr. L. L. Laparan
590 Mr. Ignacio Jaro
591 Dr. Justiniano Jaojoco
592 Miss Cecilia Brion
593 Mr. Antonio P. Aguirre
594 Mr. David I. Aguirre
595 Mr. Pablo Cornista
596 Mr. Mariano Marfori
597 Mr. Mauricio Balaguer
598 Mr. Juan Garduño
599 Rdo. P. Antonio Serra
600 Mr. Fortunato Sosa
601 Mr. Esteban Sosa
602 Mr. Manuel Sosa
603 Mr. Simon Santos
604 Mr. Benito Barbuco
605 Mr. Ciriaco Gaspar
606 Mr. Ladislao Raquel
607 Mr. Albino Bautista
608 Mr. Joaquin N Andrade
609 Mr. Alfredo Suarez
610 Mr. Angel Luna
611 Mr. Andres Herrera
612 D-ro Benito Cruz
613 Mr. Felino Guevara
614 Mr. Vicente Mallari
615 Mr. Eulogio Santos
616 Mr. Catalino S. Cruz
617 Mr. Vicente Morada
618 Mr. Juan Coronado
Mr. Claudio Miranda
Mr. Juan B. Reyes
Mr. Conrado Carballo
Mr. Dionisio P. Santos
Mr. Francisco Almario
Miss Emilia Gonzalez

Nickel Plating
Copper Plating
Gold Plating

Silver Plating
Oxidizing
Galvanizing

City Plating Works

No. 156 Gandara, Binondo, Manila.

Downtown office: 42 Escolta (Dell Building)

Blueing
Browning
Bronzing

Large Pieces a Specialty

Esperanto
Green Pearl Star Badges

30 Centavos

CONCHA BUTTON FACTORY

Escolta, Manila

IMPRENTA "TAGUMPAY"

DE LA

UNIÓN DE TIPÓGRAFOS FILIPINOS

PLAZA DE STA. CRUZ NO. 15

MANILA.

Tenemos material preparado expresamente para Alegatos y Piezas de Excepciones.

Procedimientos Modernos.—Maquinaria y tipos nuevos. Personal habil é instruido. Direccion técnica competente. Corregimos las pruebas antes de enviarlas al autor. Respondemos de la corrección, con arreglo al original. Rapidez y perfección en los trabajos.

Encuadernamos Libros conforme á las formas modernistas con tafiletes de piel de Rusia.

Digitized by Google

THE SANITARIUM HEALTH FOODS

SOME VARIETIES BRIEFLY DESCRIBED.

WHEATMEAL BISCUITS: These whole-wheat crackers are made from the best and purest wheat carefully selected and refined. They are wholly free from yeast, baking powder, soda, animal fats and other harmful ingredients. Most convenient in travelling, for office lunches, etc. Crisp and wholesome. Packed in sealed tins.

OATMEAL BISCUITS: Oatmeal in form of porridge is decidedly conducive to indigestion and constipation. These disadvantages are overcome by use of these excellent crackers which invite thoro mastication and afford full enjoyment of the oat flavor. In size and shape uniform with the Wheatmeal Biscuits. Packed in sealed tins.

GRANOSE BISCUITS: Not even an extended description would be likely to do justice to this product. The wheat from which they are made is carefully washed and scoured, thoroly cooked by steam, flaked to a filmy lightness and then finally roasted before being pressed into rectangular biscuits. Furnished in sealed tins, these biscuits open fresh and crisp, with all the sweetness of the wheat flavor. Truly *a whole-wheat bread* because all the elements of the wheat are retained for the consumer. These biscuits are all food,—allnutriment,—all goodness. They are eaten with cream, milk, nut preparations, fruit juices, fruits, soups or sweets, and in certain cases are to be eaten dry.

FRUIT STICKS: These "finger rolls" are made from bolted flour, shortened with dairy butter, or cream, and given a fruit filling of two varieties,—fig paste and chopped raisin. Always appetizing, these make for travellers a toothsome dessert. Not equalled for serving at dainty lunches and afternoon teas. In pound cartons and in sealed tins.

COCONUT STICKS: In size and shape similar to the fig sticks, and for similar use. Shortened with cream and given a delicate coconut flavor. The finest accompaniment for cocoa. In pound cartons.

GLUTEN STICKS: A convenient form of gluten bread, and a perfect food for those persons who need a rapid increase of blood and for those with whom ordinary bread does not agree because of either dyspepsia, obesity, diabetes or lesser forms of starch indigestion. Light, crisp and tender. (No lard). Put up in two pound sealed tins.

GRANOLA: In this carefully blended mixture of three of the most nourishing grains, thoroly cooked and dextrinized, then granulated,—there is furnished a breakfast dish of the excellence of which it may be said that its imitation is the sincerest flattery. Takes but a minute or two to serve it in any one of a number of different ways. Put up in pound cartons and in sealed tins.

GRANUTO: A granulated cereal preparation somewhat resembling Granola but differing from the latter in having its preparation so extended that the cereal starch is converted into Maltose,—ready for prompt assimilation by the muscular tissues. Is served as described for Granola and Granose, and like all the Sanitarium cereal preparations, affords particular benefit when eaten dry thereby stimulating salivary digestion of the starch. Put up in pound cartons and in sealed tins.

SOUPS, SANITAS: "Sanitas Soups are Soups Superb." They are concentrated from products indicated by the names of the three varieties, Vegetable, Legume and Nut French. Comparison with other canned soups is sufficient to demonstrate the high merit of Sanitas Soups. They need only the addition of hot water for serving. In half pound and pound tins.

NUT SOUP STOCK: This delicately seasoned blend of processed nuts provides a soup stock that is invaluable for use in the Philippines. By the addition of Nut Soup Stock to vegetables (fresh or canned, as may be obtainable) one is readily supplied with soup of high nourishing quality. The addition of water only gives Nut Bouillon. Put up in half pound and pound tins.

NUT BUTTER: The favored substitute for ordinary butter, whether the latter be good, bad or indifferent. Nut butter is readily assimilated, never producing biliousness, sour stomach, fermentation, "heart-burn," or other ill effects which may without great difficulty be traced to the use of ordinary fats, meat or oils. Well adapted for the use of persons who need an increase of fat and blood. Prepared for table use by the addition of cold water, it affords notable economy in purchase. Further dilution with water provides Nut Cream or Nut Milk, as desired and with which bananas and other fruits and the "Sanitas" cereal foods may be enjoyed. Comes in half pound and pound tins.

ALMOND BUTTER: This specially choice product is made from selected almonds, furnishing a thoroly emulsified fat which is of exceeding value in dietetic use. It dissolves readily in water and is thus prepared for the table. Those who have enjoyed this delicacy elsewhere will be glad to learn that it is now available in the Philippines. Put up in one pound tins and keeps well after opening.

PROTOSE: Is *nut meat or vegetable meat* because it is the exact nutritive analogue of meat its composition of prepared nuts combined with the gluten of wheat affording—as shown by analysis—about 25% of nutrient value above an equal amount of animal flesh. It happens to resemble chopped cooked meat in color and taste, but the difference in fibre is that Protose is always tender, every bit the same, all usable. The widest variety is possible in its use, as it can be prepared in any way possible for animal meat, either alone or in combination with vegetables, cereal foods, etc. Protose agrees with the use of fruits in the same meal and is particularly valuable in this connection because not absolutely requiring to be cooked. It comes in half pound tins labeled with directions for use. If you are convinced of the correctness of the principles of "vegetarianism" and desire to make a practical application of them, begin by using PROTOSE, *the perfect meat substitute.* As its name indicates it supplies the body with *proteid* elements. Try it!

NUTTOLENE: An absolutely sterile substitute for animal fats. Being in a state of natural emulsion it presents fat in a form which renders it easy of digestion and assimilation. It is a food that builds up blood, bone, brain and muscle, and it is delicate enough for the use of invalids. It may be used from the can as "cold meat" or employed in sauces, gravies, roasts, etc. In half pound tins only, with absolutely no waste. Its flavor reminds one of tender, well cooked chicken.

MALTED NUTS: *Nothing like this!* It is not a chemical mixture of food elements, but a careful preparation of natural products partially predigested and otherwise prepared for prompt and perfect assimilation. In form it is a powder. It is delicious eaten dry, yet better when taken with bananas or other fruits. It instantly makes up into a hot or cold drink. The exceptional value of this preparation is in part indicated by its composition which is—Digested Starch (Maltose) 49.3%; Nut Fat, perfectly emulsified, 20.4%; Vegetable Albumin, 23.6%; Salts, 2.2% and Water 4.5%. Malted Nuts is unrivalled for use by persons travelling in the Philippines under circumstances which preclude access to satisfactory meals. In pint and half pint tins.

BROMOSE: Is a food confection. A confection because its derivation from nuts and cereals and its delicate fig or nut flavor make it a veritable tidbit. A food because, with a composition quit similar to that of Malted Nuts, it has in one pound a nutritive value equal to three and one half pounds of the best round steak. *Never requires cooking.* May be eaten from the can in its caramel-like consistency, or may be made into a beverage when so needed. In half pound tins only, nut and fig.

MELTOSE: Nearly everybody is fond of sugar (i. e. cane sugar) but few are able to eat it without unpleasant results. Scientific experimentation has resulted in the perfection of a delicately flavored sweet produced directly from *the starch of cereals*, thus being free from any objection had to the use of cane sugar. This product is appropriately named *Meltose.* It looks like honey and in taste resembles a mixture of honey and maple sugar. Meltose is used in any way in which sugar or syrup is employed but may be the more freely enjoyed on account of its harmless nature as well as because of its satisfying *all sweet* taste. Put up in tins of pound and half gallon size.

Digitized by Google

MARMALADE: When considering "Sanitas" marmalades do not think of glucose, or even of cane sugar, for their base is the incomparable Meltose. No peelings, no cores, no pits, no coal-tar dyes, no preservatives, and no adulterants,—just the Meltose in pleasing combination with Black Figs, or White Figs or Prunes, the three varieties. An unadulterated sweet affording unadulterated pleasure. Comes in pound tins.

SANITAS CARAMEL CANDY: A food confection, the base of which is Meltose. Meets the need not only of "the sweet tooth" but of that best friend of man, his stomach. Containing no cane sugar, or other inferior sweet, the Sanitas Caramels are not subject to those delays in digestion which are productive of headache, sour stomach, or other generally experienced candy ills. The Sanitas Caramels are put up in half pound packets only.

SANITAS CHOCOLATES: A most satisfying and healthful sweet made from malt sugar and Sanitas Cocoa The Sanitas Chocolates thus do not contain either glucose or cane sugar, nor the theobromin of ordinary chocolate products. Better than the best of other similar candies, the Sanitas "chocs" cost no more than the former. They are well conserved by being separately wrapped. Put up in half pound packets only.

GRAPE JUICE: "A good wine needs no bush," and the saying is true of the "Sanitas" grape juice, unfermented. It is made from choice Concord grapes of known quality, and has the taste that satisfies. Fruit juice is death to germs in the system and makes an invaluable adjunct in the treatment of fevers. Keep a bottle on hand. Pints and quarts.

APPLE JUICE: "The pure juice of northern American apples, sterilized to prevent fermentation" sufficiently describes this product. It is not carbonated. Put up in quart bottles only.

SANITAS GELATIN: Doctor H. W. Wiley is the chief of the Bureau of Chemistry in the Department of Agriculture at Washington, and he is rightly known as the pure food expert of the American government. A prominent medical journal* reports a portion of his testimony before Congress on the pure food law appropriation bill as follows: "Gelatine in made out of hides, of the scrapings from hides. These hides go into the tanners' vats, and these hides that 'smell to heaven' are treated and trimmed, and these trimmings are used to make gelatin." Doctor Wiley was not speaking of the Sanitas Gelatin, for the latter is derived from the vegetable kingdom. Not only is it so purer, but it goes twice as far in use as ordinary animal gelatin. Put up in convenient packets, and provided with full directions for use. *Never requires ice to quickly congeal it.* *Name on application.

CHARCOAL TABLETS: Charcoal is admittedly the best common intestinal antiseptic, and the "Sanitas" tablets being prepared *from cereals* and combined with Meltose, make a remedy for fermentative troubles which is agreeable in taste as well as positive in effect. Their usefulness and reliability is well known. The tablets are carefully wrapped and packed twenty and forty to the box.

NOKO: An increasing number of people are giving up tea and coffee and freeing themselves from the deleterious influences of the specific drugs of these unnatural drinks. NOKO is the leading substitute, and because of its scientific blending of carefully processed cereals—without addition of sugar, molasses or other artificial sweetening—more than replaces the toxic drinks. Put up in air-tight canisters.

HEALTH COCOA: It is now better known than it used to be that a certain flavor of ordinary chocolate is due to the presence in it of the drug principle *theobromin*, an alkaloid corresponding to the theine and caffeine of tea and coffee respectively. Sanitas Cocoa is freed from theobromin, and yet may be put to any use to which ordinary chocolate in subject. Put up in pound tins.

* * * * * * * * * * * * * *

There's food *for thought* in the above. If anything there means better things for *you;* write your inquiry, or comment, and mail it to SANITAS, Box 175, MANILA,* who will send further details, including prices, upon request.

General Trade Mark: SANITAS.

*The Sanitarium Health Food Store, 633-637 Calzada de Bilibid, Manila. Telephone 506.

THE COOPERATION OF ALL INTERESTED IN THE ESPERANTO MOVEMENT IS INVITED.

₱2.00 PER ANNUM includes membership in the central association (Philippines Esperanto Association) as well as subscription to "Filipina Esperantisto."

This journal, published monthly, will keep you informed as to the progress of Esperanto in all parts of the world.

The Executive Committee, Philippines Esperanto Association,
P. O. Box 326, Manila.

Please enroll my name on the books of the Association and forward "Filipina Esperantisto" commencin with No..... I enclose ₱2.00.

Sírvase insertar mi nombre en el Libro de los Socios de la Asociación y mandarme el "Filipina Esperantisto" empezando con el Núm..... Incluyo ₱2.00.

Name .....

WRITE CLEARLY. *Postal Address* .....

Se invita la cooperación de todos los que simpatizan con el "Esperanto." **₱2.00 al año** es la cuota de Socio en la Asociación Central estando incluido en esto su derecho á la suscripción al "Filipina Esperantisto."

Esta revista que se publica mensualmente dará todos los informes acerca del desarrollo del 'Esperanto" en todas las partes del mundo.

Digitized by Google

ESPERANTO BOOKS

ENGLISH		
The Whole of Esperanto	₱0.10	₱0.10
Standard Course of Esperanto, by W. Bullen (paper)	.40	.44
Standard Course of Esperanto, by W. Bullen (cloth)	.80	.86
Esperanto Teacher, a simple course for non-grammarians, by H. Fryer	.40	.44
" " " " (cloth)	.80	.86
Graduated Lessons in Esperanto, with Key by A. Motteau	.40	.44
Student's Text Book, by Dr. O'Connor, M.A	.80	.88
Grammar and Commentary on the International Language Esperanto, by Maj.-Gen. George Cox, B.A. (2nd Revised Edition)	1.60	1.70
Esperanto-English Dictionary, by A. Motteau	1.00	1.08
English-Esperanto Dictionary, by O'Connor & Hayes	1.00	1.08
SPANISH		
Todo el Esperanto	.10	.10
Primeras Lecciones (Cart)	.30	.34
Manual y Ejercicios de Esperanto, por V. Inglada	1.30	1.40
Curso Práctico de Esperanto. Lecciones graduadas y ejercicios para aprender rápidament la lengua internacional, Duyos & Inglada	1.30	1.40
Clave de los temas y ejercicios	.40	.44
Estas dos últimas obras son utilísimas para los que quieran adquirir, sin ayuda de profesor, un completo y perfecto conocimiento del Esperanto.		
ESPERANTO LITERATURE		
Fundamenta Krestomatio, a collection of prose and poetry, edited by Dr. Zamenhof, standard guide for Esperanto style (paper)	2.00	2.20
Fundamenta Krestomatio, a collection of prose and poetry, edited by Dr. Zamenhof, standard guide for Esperanto style (cloth)	2.50	2.64
Hamlet, translated by Dr. Zamenhof (paper)	1.20	1.30
Hamlet, translated by Dr. Zamenhof (cloth)	2.00	2.10
Julio Cezaro (de Shakespeare), trad. D. H. Lambert, B.A. (cloth)	1.30	1.40
Monadologio, of Leibnitz, translated by E. Boirac, Rector of the University of Dijon	.45	.50
Kondukanto kaj Antologio, by A. Grabowski	1.40	1.50
Esperantaj Prozajoj, by the best authors (paper)	1.40	1.50
Diversajoj, stories translated by various writers (paper)	1.20	1.30
Vojaĝo Interne de mia Ĉambro of X. Le Maistre, translated by Sam. Meyer	.60	.70
Elektitaj Fabloj (Lafontaine), trad. G. Vaillant	.60	.70
Paulo kaj Virginio, translated by H. Hodler	1.00	1.10
La Ora Saflano (and English key)	.50	.58
La Ĉiutaga Vivo, (Gouin Metodo)	1.00	1.08
Komercaj Leteroj, Lambert & Berthelot	.40	.44
Konkordanco de Ekzercaro, A. E. Wackrill	1.00	1.10
Ali Baba kaj la 40 Rabistoj, Maj.-Gen. G. Cox	.30	.34
Blinda Rozo (Hendrik Conscience), trad. S-ino Van Melckebeke	1.00	1.08
Elektitaj Fabeloj (Grimm), trad. Kabe	1.00	1.08
La Interrompita Kanto, (E. Orzeszko), trad. Kabe	.80	.88
Paĝoj el la Flandra Literaturo, trad. D-ro Seynaeve kaj D-ro Van Melckebeke	1.20	1.30
Unua Legolibro, Legajoj gradigitaj, de Kabe	1.00	1.10
La Rabistoj (Schiller), trad. D-ro Zamenhof	1.40	1.50
La Revizoro, (N. V. Gogol), trad. D-ro Zamenhof	1.40	1.50

JOHN R. EDGAR & CO.

BOOKSELLERS AND STATIONERS

(DEPÔT FOR PHIL. ESPERANTO ASSOCIATION)

143 ESCOLTA

JOIN THE PHILIPPINE ESPERANTO ASSOCIATION! The Monthly Journal Filipina Esperantisto free to members; inclusive dues only ₱2.00 per year. A Bond of both learners and well-wishers combined for the purpose of pioneering the Esperanto movement in the Philippines.

Apply to Executive Committee, P.E.A., Box 326 Manila

Digitized by Google

FREE!

"ALL-WORLD" ESPERANTO MAGAZINES

SPECIAL OFFER

Until End of August

Any member sending eight new subscriptions to the Filipina Esperantisto* will receive for one year a direct subscription to either to the following Esperanto Journals FREE!

TRA LA MONDO, illustrated	**₱3.20**
LINGVO INTERNACIA	**3.00**
LA REVUO	**2.80**
INTERNACIA SCIENCA REVUO	**2.80**
ESPERO KATOLICA	**2.00**
ESPERO PACIFISTA	**2.00**

Address Letters:
W. H. Case, Box 326, Manila

*The subscription price is ₱2.00 per annum including membership in the Philippines Esperanto Association. Money must be sent with names and magazine desired should be mentioned.
FIVE new names will entitle sender to half year subscription in either the above.
Names sent since July 1st, 1908, will be counted in.

Digitized by Google

SUBSCRIBE TO SOME OF THE SPECIAL ESPERANTO MAGAZINES—IT IS A PRACTICAL MANNER OF ASSISTING THE MOVEMENT FORWARD

"Tra la Mondo"

Published in France

THE MOST POPULAR

Entirely in Esperanto

WELL ILLUSTRATED

Contributions from every land

The Esperanto Family Journal

NEXT ISSUE

will contain an illustrated article written in Esperanto on

"Education in the Philippines"

BY

HON. W. MORGAN SHUSTER

Price 3.20 Sm. (international) which is equal to ₱3.20 per year

Send subscriptions to W. H. Case, Box 326, Manila, for transmission; or direct to TRA LA MONDO, 15, boulevard des Deux-Gares, Meudon (S. et O.), France.

Lingvo Internacia

PUBLISHED IN PARIS

An Excellent 48-pp. Monthly

Edited by Prof. TH. CART

PRICE ₱3.00

Internacia Scienca Revuo

ORGAN OF THE

INTERNACIA SCIENCA ASOCIO

Edited by RENE DE SAUSSURE

(Originator of the International Money Unit)

PRICE ₱2.80

La Revuo

The Leading Esperanto Monthly Review

under constant collaboration of

DR. L. L. ZAMENHOF

PRICE ₱2.80

Espero Katolica

Monthly journal dealing with all topics excepting politics — ₱2.00

Edited by ABBE E. PELTIER

STE. RADEGONDE, TOURS

Espero Pacifista

MONTHLY

ORGAN OF THE

INTERNATIONAL PEACE SOCIETY

Editor: G. MOCH

Neuilly-sur-Seine, France.

ANNUAL SUBSCRIPTION ₱2.00

Digitized by Google

PROVINCIAL RESIDENTS, SEND FOR OUR BOOK CATALOGUES—MAIL ORDERS RECEIVE PROMPT ATTENTION

We have a limited quantity of Volume I, Nos. 1 to 12 (THIS ISSUE) of this Journal

Filipina Esperantisto

Well bound—leather back
Price ₱2.50—postage extra
Order soon : : : : : : : :

American Book & News Company

PLAZA GOITI, MANILA

FOOT OF SANTA CRUZ BRIDGE

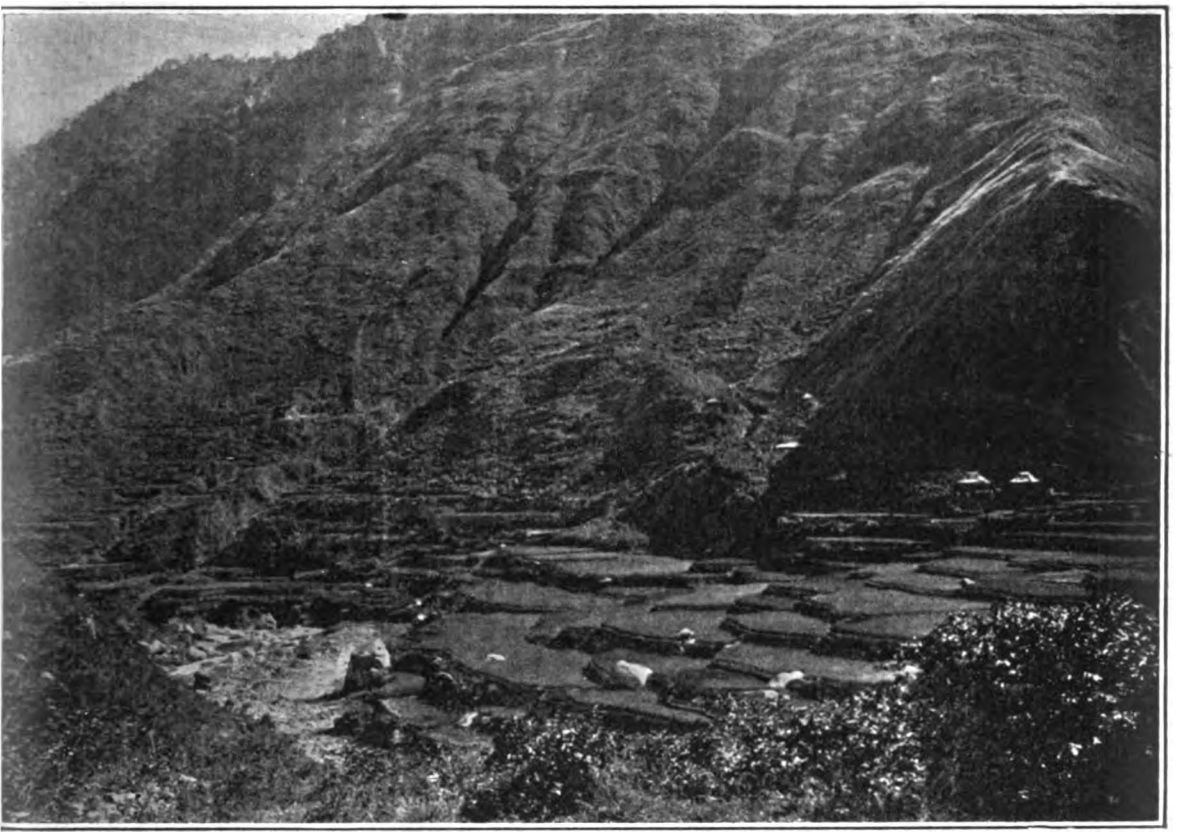
Tenemos un numero limitado de ejemplares del Tomo I.°, Num. 1 al Num. 12 de este Periodico

Filipina Esperantisto

Con rica encuadernacion de cuero
Precio ₱2.50 sin porte de correos
Hacer pronto los pedidos : : : :

COME AND SEE OUR SELECTION OF LATE : : : FICTION AND POPULAR WORKS : : :

Digitized by Google

TERASOJ DE RIZO-PLANTEJOJ (INSULO LUZON, F. I.)

Amerika Esperantisto

PUBLISHED IN
CHICAGO, MONTHLY
PRICE $1.00 U. S. CY.

The American Esperanto Book

One of the largest and most complete English-Esperanto Instruction Books, Price in cloth binding $1.50 U. S. Cy.

SPECIAL OFFER

One year's subscription of the former direct to your address and one copy of paper cover edition of the latter.

For $1.00 U. S. Cy.

Apply Sec. P.E.A., Box 326, Manila

Esperanto Star Badges in Green Pearl

30 CENTAVOS

CONCHA BUTTON FACTORY

ESCOLTA, MANILA

* * * * * * * * * * * * * * * *

THE FAR EASTERN REVIEW

LEADING ENGINEERING

AND FINANCIAL JOURNAL

IN THE ORIENT

Annual Subscription - - $2.50 U. S. Currency
" " Foreign, $3.00 U. S. Currency
6 Sm International Currency

* * * * * * * * * * * * * * * *

Digitized by Google

The Smile of Satisfaction

on the face of
every smoker
who lights a
"JOSE RIZAL" CIGAR
continues until the stub
is tossed away. Reason:
Every cigar is the same
cool, refreshing smoke
from start to finish.

INSIST ON GETTING A

José Rizal

Remember the money is
yours and that dealers
seldom offer a substitute
or "something just as
good" for your benefit.
This cigar is sold by
all live dealers who
cater to the wants of
their customers

Walter E. Olsen & Co.
CIGAR & TOBACCO MERCHANTS, MANILA P.I.

TWO STORES:

Kiosko Habanero
27 Escolta

Kiosko Rizal
168-170 Escolta

ESPERANTO SUFFIXES

1. *in* marks feminines:
patro (father)—*patrino* (mother);
2. *id* marks a descendant:
koko (cock)—*kokido* (chicken).
3. *et* marks diminutives:
libro (book)—*libreto* (booklet).
4. *eg* marks augmentatives:
pafilo (gun)—*pafilego* (cannon).
5. *ad* marks the continuance or duration of the idea expressed by rootword:
pafo (shot)—*pafado* (shooting).
6. *er* marks one object of a collection:
hajlo (hail)—*hajlero* (a hailstone).
7. *ar* marks an aggregation or a collection:
vorto (word)—*vortaro* (dictionary).
8. *an* marks an inhabitant, a member, a partisan:
urbo (city)—*urbano* (citizen).
9. *estr* marks a chief:
imperio (empire)—*imperiestro* (emperor).
10. *ec* marks abstract qualities:
mola (soft)—*moleco* (softness).
11. *aĵ* marks something possessing the quality of the root, or proceeding from of it:
pentri (to paint)—*pentraĵo* (a painting).
12. *ul* marks a being characterised by the quality of the root:
juna (young)—*junulo* (young man).
13. *ist* marks the tradesman:
boto (boot)—*botisto* (bootmaker).
14. *il* marks the instrument:
kudri (to sew)—*kudrilo* (a needle).
15. *uj* marks that which bears or contains:
mono (money)—*monujo* (purse).
16. *ej* marks the place for the action or the thing indicated by the root-word:
lerni (to study)—*lernejo* (school).
17. *ing* marks the objects in which the thing expressed by the root-word is placed:
plumo (pen)—*plumingo* (penholder).
18. *em* marks disposition or propensity:
kredi (to believe)—*kredema* (credulous).
19. *ebl* marks possibility:
legi (to read)—*legebla* (legible).
20. *ind* marks being worth:
admiri (to admire)—*admirinda* (worthy of admiration).
21. *ig* marks to cause to be:
scii (to know)—*sciigi* (to inform).
22. *iĝ* marks the action of becoming:
maljuna (old)—*maljuniĝi* (to grow old).
23-24. *ĉj*; these letters added after the first two, three, four or five letters of the masculine name of a person produce an affectionate diminutive: *nj*: used as the last, but for feminine names:

Digitized by Google